

Nauja Suvalotini nota Vokietijai

Užgriebtieji Rumunijoj javai gabenama Vokietijon

Vokiečių armijos vis auga

Ir vėl mexikiečių banditų užpuolimas.

ULTIMATUMAS VOKIETIJAI.

WASHINGTONAS, vasario 16. — Griežtą reikalavimą — kuone ultimatumą — paliešioti 72 amerikiečius, minėtusius amerikiečius, parašė Suv. Valstijų užrubežių reikalų departamentas ir gal dar šandie telegrafuos jį į Vokietiją. Laukiama, kad šitas reikalavimas turės privesti dalykų stovį prie kryžio, ir kad Vokietija arba išpildys reikalavimą, arba S. V. valdžia pasakels karę jai.

VOKIEČIAI REKVIZAVO RUMUNŲ JAVUS.

LONDONAS, vasario 16. — Austrijos laikraščiai praneša, kad pirmieji transportai javų ir kitokio gero, kurių austrai ir vokiečiai užgriebe Rumunijoj, jau pasiekė Vengriją. Bet javai gabenama toliau — į Vokietiją. Austrams gi to grobio netekę. Ir austrų laikraščiai, sakoma, labai išmėtinę savo valdžią ir vokiečiams, kodėl tie nepasidalinę su Austrija tais javais.

VOKIEČIŲ ARMIJOS AUGA.

Vokiečiai dabar turi daugiau kareivių, negu kuomet nors pirmiau.

AMSTERDAM, vasario 16. — Vienas amerikietis, ką tik atvykęs čia iš Frankfurt, kur jis išbuvo per 18 karės mėnesių, ir gerai prisizūrėjo dalykų stovui Vokietijoj, tvirtina, jog šiuo laiku Vokietija turi daug daugiau kariuomenės, negu karės pradžioj arba kuomet nors vėliau.

To amerikiečio nuomone, talkininkams sumušti vokiečius iki sekamos vasaros pabaigai nepavyksią; jisai mano, kad ir visai nepavyksią, o jei pavyksią, tai ne anksčiau kaip dar už kokių dviejų ar trijų metų.

NAUJAS MEXIKIEČIŲ BANDITŲ UŽPUOLIMAS ANT SUV. VALSTIJŲ GYVENTOJŲ.

COLUMBUS, N. M., vasario 16. — Ateina žinių, nors dar nepatvirtintų, kad Meksikos banditų būrys užpuolęs Meksikos parubežių gyvenančius amerikiečius,

50 mylių atstume į pietus nuo Columbus. Trijs amerikiečiai užmušti.

POLITIKIERIŲ SUKTYBĖS.

INDIANAPOLIS, vasario 16. — Visuomet prezidento rinkimuose buna balsų suktybės. Tų suktysčių bene daugiausia tečiaus buvo šiemet ir, ypač, Indiana valstijoj. Sąryšį su paskutinių rinkimų suktysčių tyrinėjimais tik vien Indiana valstijoj gresia nemalonumai atsidurti kalėjime ir net dar nesmagesniose vietose 166 ypatoms, dirbusioms laike rinkimų.

POPIEROS PAVIEČIA TAIKYTIES.

MUNICH, vasario 16. — Aplaikyta žinių, jog popieriaus pranešs savo pasiuntiniui Munique, kad jisai rengias atsisaukimą į visas neutralės šalis, idant tos visos įsiveltų karėn, bus sugrįsti pavojingi kariaujančiųjų reikalams žmonės, ypač ateiviai.

SULAIKYS VOKIETIJOS AMBASADORIŲ.

WASHINGTONAS, vasario 16. — Gauta žinių, jog Halifax'e Anglijos valdininkai sulaiyks laivą Frederick VIII, kuriuo važiuoja namo buvęs Vokietijos ambasadorius von Bernstorff, bent saivate, o gal ir dvi. Tiek laiko užimsią peržiūrėjimas visų dalykų, gabenamų laivu. PIRMA STREIKOO AUKA CHICAGO, vasario 16. — Vakarij prieš West North ir North Winchester ave. tapo pašauta mergina, kokių 20 metų amžiaus susirėmė tarp streikininkų ir skebų. Tai pirma šio rubsiuvių streiko aukas.

STREIKUOJA IR KALĖJIME.

DULUTH, Minn., vasario 16. — Nuteistieji kalėjimams sąryšyje su streiku 14 I. W. W. unijos narių paskelbė ir kalėjime streiką. Jie neina dirbti ir guli visą laiką lovoje. Atsikelia tik pavalygt, o paskui ir vėl atsigula.

PARYŽIUS, vasario 16. — Ateina žinių, jog Francijoj taip trumpa šiuo laiku su maistu, kad apelsinai yra pigesni, negu bulvės.

VOKIEČIAI MĖGINO ISVADUOTI SAV LAIVUS, ESANČIUS SUV. VALST. UOSTUOSE.

BERNE, Šveicarija, vasario 16. — Francuzų laikraščiuose tilpo pranešimai, buk vokiečiai norėję priversti Amerikos ambasadorių Berline, Gerardą pasirašyti po sutartimi, kad Suv. Valstijos ir kariaujančiosios prieš vokiečius valstybės, kilus Vokietijos kare su Suv. Valstijom, užtikrins vokiečių laivams saugumą sugrįžti į Vokietiją arba pasiekti bent kokį neutralės šalies uostą. Vokiečiai buk grasinę Gerardui sulaiksią Vokietijoj visus Suv. Valstijų korespondentus, jei jis, Gerardas, nesutiksias pasirašyti po jų reikalavimu. Bet Gerardas, nesutikęs.

Suv. Valstijų kapitalistiskoji spauda paduodama dabar žinią apie minėtą atsitikimą staugte staugia, jog tai buvęs įžeidimas Suv. Valstijų garbės.

Vienok reikia abejoti, kad toji žinia yra teisinga. Kapitalistiskųjų laikraščių korespondentai labai gabūs prasimanyti nebutų dalykų ir paskui primesti juos savo priešams.

KALĖJIMAI SUV. VALSTIJŲ GYVENTOJAMS.

WASHINGTONAS, vasario 15. — Karės departamentas buk plenuojas intaisyti dideles stovyklas, kur karės metu, jei tik Suv. Valstijos įsiveltų karėn, bus sugrįsti pavojingi kariaujančiųjų reikalams žmonės, ypač ateiviai.

GERARD JAU PARYŽIŲ PARYŽIUS, vasario 16.

Buvęs Suv. Valstijų pasiuntinys Berline jau atvyko kartu su 42 amerikiečiais Paryžiun.

DR. PAUL RITTER.

Dr. Paul Ritter, Šveicarijos ambasadorius, kurs dabar, pertrukus diplomatiskiams ryšiams tarp Suvien. Valstijų ir Vokietijos, atstovauja pastarosios reikalus šioj šalyj.

KRYZIS TARP AUSTRIJOS IR AMERIKOS ARTINASI.

WASHINGTONAS, vasario 16. — Washingtone aplaikyta žinių, jog paskandytasai amerikiečių laivas Lyman N. Law nė negabengs amunicijos. Juo vežta tavorai visai nė neskaitymi kontrabanda. Todel ki virėai delei paskandinimo kalbamo laivo tarp Suv. Valstijų ir Austrijos darosi da opesni, ir gali pasibaigti diplomatiskų ryšių pertraukimu.

DAR 7 LAIVAI PASKANDINTA.

Nuo 1 d. vasario iki vakar dienos paskandinta iš viso 107 laivai, 228,714 tonų intalpos; neteko Amerika 2 laivų, kitos neutralės šalys — 34, anglai 64 ir kitos kariaujančios valstybės 7.

© GENERAL FILM CO.

Anglų kareivis, užsidėjęs ant galvos užmušto vokiečių oficerio šalną. Tokius šalmus kareiviai skaito dideliu karės laimikiu.

Janitorių Streikas.

Manadžeriams prastai; ofisų parendavotojai reikalauja, kad streikas būtų kuogreičiausia užbaigtas; grąšina kontraktų suaužymu.

Vakarykštė diena janitorių streike pasižymėjo ypač tuo, kad daug janitorių — kaip vyrų, taip ir moterų — įsirašė į uniją.

Vis naujų ir naujų skebų meta darbą ir prisideda prie streikuojančiųjų.

Namų manadžeriai faituojasi tarp savęs tarytum karės lauke. Nesutikimai jų tarpe didėja, darosi aštresni.

Bet svarbiausiu streiko nuotikiu, kuris gali sulosti sprendžiamą rolę šiame streike, rasi bus tas, kad ir parendavotojai ofisų — namuose, paliestuose streiku, pradeda kelti savo balsą. Jie reikalauja, idant manadžeriai kuogreičiausia užbaigtų streiką, ba viena, skebai neapvalo, kaip reikia jų ofisų, o kita — tie skebai kaikiurius jų jau gerokai apvogė. Ofisų parendavotojai grąšina užduoti manadžeriams skaudžiausioj vieton — per kišenių. Jie, mat, grąšina sulaužyti kontraktus, jei tik manadžeriai neprasalins suirutės.

Darbininkai ir darbininkės, tik laikiykites! Visą gali pakelti manadžeriai, bet tik nė sulaužymą kontraktų. Ir jeigu ofisų parendavotojai dar labiau jiems užsės ant sprandų, manadžeriai turės taikyties su unija.

Daugiau nuotikių buvo sekamų: keletas skebų tapo apdaužyti; vienoj vietoj skebaujančios moters buto langai kokiui tai stebuklingu budu išbjirėjo; daugelis skebų nebe mēgia važinėti manadžerių automobiliais, o ateina ir prisirašo prie unijų. Prakalbos atsibuna kasdien adresu: 230 N. Clark str., 2:30 po piet, ant 2 ir 3 lubų. Kas nori žinoti, kaip streiko dalykai stovi, tegul telefonuoja janitorij unijos lokalo 10155 ofisan sekamai: Franklin, 1240. Streik.

LIEPIA BUTI PRISIRENGUSIAIS PRIE KARĖS.

NEW YORKAS, vasario 16. — Washingtono valdžia perspėjo Suv. Valstijų geležinkelių kompanijų manadžerius buti prisirengusiais prie gabenimo amunicijos ir kitokių dalykų, jei pasirodytų esąs reikalas.

POPIEROS PABRANGIMO TYRINĖJIMAS PRASIDĖJO.

NEW YORKAS, vasario 16. — Popieros pabrangimo priežasčių tyrinėjimas jau prasidėjo. Tyrinėjimą veda teisių departamentas. Popieros išdirbėjams primetama suokalbis sumažinti popieros išdirbimą, kad tuo budu pakeltus popieros kainas.

KARĖ SU VILKAIS.

PETROGRADAS, vasario 16. — Laike mušio, kurs visu smarkumu siautė tarp vokiečių ir rusų žvaigų, Rusijos fronte, ant sužeistųjų užpuolė pulkas vilkų. Kareiviai — ir rusai ir vokiečiai — užmiršo mušį tarpe savęs, ir prasidėjo medžioklė ant keturkojų. Ir rusai ir vokiečiai išvien pūolė ant vilkų. Apie 50 vilkų tapo užmušta. Apsidirbę gi su vilkais, kareiviai nebe mėgino pradėti išnaudo kruvinąjį darbą tarp savęs. Jie, ramiai sugrįžo kiekvienį į savo pozicijas.

CHARLES CHAPLIN PASKOLINO \$150,000 ANGLAMS KAREI TESTI.

LONDONAS, vas. 16. — Charles Chaplin, garsusis Amerikos krutamųjų paveikslų aktorius, paskyrė \$150,000 anglų renkamajam fondui, kad karę išlaimėjus.

PROTESTAI PRIEŠ KARĖ

DETROIT. — Du tukstantai susirinkusiųjų socialistų šauktan mitingan išnešė rezoliuciją prieš Suv. Valstijų stojimą karėn.

MOTERS PROTESTUOJA PRIEŠ KARĖ IR PASMERKIA DŽINGOISTŲ SPAUDĄ.

MILWAUKEE. — Pilietybės mokymosi klesos mitinge Mrs. Victor Berger išnešė rezoliuciją, kurią susirinkimas vienbalsiai priėmė. Moters protestavo prieš karę ir pasmerkė Suv. Valstijų džingoių spaudą, kuri visomis pastangomis stengiasi intraukti šią šalį nelaimėn.

MORGANAS GAVO \$7,000,000.

NEW YORKAS, vas. 16. — Morgan'o firma aplaikė vakar iš Canados \$7,000,000. Išviso gi ta firma nuo 1 d. sausio šių metų iki šiam laikui gavo iš Canados jau \$89,500,000,000 auksu.

VOKIEČIAI PRISIPAŽISTA PRALAIMĖJĘ SOMME FRONTE.

BERLINAS, vasario 16. — Vokiečiai užvakar pasitraukė iš savo priešakinių pozicijų tarp Serre ir upės Somme.

Septyni talkininkų aeroplanai liko numušti žemyn tą dieną.

PAPLĖSŲ, JIEMS REIKIA PAPLĖSŲ!

Japonijos "Morganas" rodo "gerą" širdį — žada padėti Suv. Valstijoms ištikus kare su Vokietija.

DELLAS, Tex., vas. 16. — Atsitikime, jei kiltų karė su Vokietija, Japonija panaudos visas savo laivyno ir sausžemio karines spēkas, kad padėtų S. Valstijoms. Taip čia užreikė žinomasai Japonijos "Morganas" — Y. Nashima, Mitui kompanijos galva. Jisai ramina šios šalies džingoius, kurie taip nepasitiki savo rytiniu kaimynu, kad Japonijai nėra išmokavimo pykties su Suv. Valstijomis. Kalbėdamas apie Suv. Nashima užreikė: "Aš tikiu, kad Suv. Valstijos turi pamatu pradėti karę su Vokietija, — mes (japonai) randame tatau esant labai pelningu."

Taip, paplėšų, dar daugiau paplėšų nori įsigyti Amerikos kapitalistai šios šalies darbininkų kraują ir gyvastimis.

PIKTINASI AMERIKIEČIAIS.

BERLINAS, vasario 16. — Berlyno laikraščiai smarkiai kritikuoja Suv. Valstijų politiką Vokietijos submarinų karėje. "Lokal Anzeiger" ir "Berlin Gazette" tiesiog sako, jogei Suv. Valstijos lošiančios provokatoriaus rolę, įieškančios progos paskelbti karę Vokietijai ir tt. Tatau kuoniškausia rodo laivų Orleans ir Rochester išplaukimas į Francuzijos uostą Bordeaux. Atsakomybė už galimas pasekmes, sako laikraštis, tuo budu puola ne ant mūsų (vokiečių), bet Suv. Valstijų ir jų prezidento Wilsono.

VOKIETIJOS KAREIVIAI PASITRAUKĖ NUO HOLANDIJOS RUBEŽIAUS.

AMSTERDAM, vasario 16. — Ateina žinių, kad vokiečių kareiviai, sutraukti palei Holandijos rubežų, ir vėl pasitraukė.

ŽADA PALIUOSUOT SUMTUOSIUS AMERIKIEČIUS.

BERLINAS, vas. 16. — Vokietijos užrubežių reikalų ministeris, Zimmermann, pasikalbėjęs su "New York World'o" korespondentu užreikė, jogei suimtieji ant anglų laivo Yarrowdale amerikiečiai jureiviai busią paliuosuoti taip greit, kaip Vokietija turės užtikrinimo, kad esantieji Suv. Valstijų uostuose jos jureiviai nėra kalinami.

RUSIJOJE SIAUCIA LIGOS.

BERLINAS, vas. 16. — Nežiurint aštrios cenzūros, ateina žinių, jogei Rusijoje — Rostove ant Dono ir Ekaterinoslavo gubernijoje — siaucia nauja ypatinga liga. Susirgusieji išverčiama votimis. Doktorai kol kas negali pasakyti kas tai per liga.

Nedėlioje, Vasario 18, Naujienu
Trijų metų Sukaktuvių Šventė.

Didelės pramogos Pilsen Auditorium
Saleje, Blue Island Ave. arti 18 gatvės.

Bukite prisirengę.

Koncertas ir Balius SUBATOJE, VASARIO-FEB. 17-tą DIENĄ 1917 METUOS

LIETUVIŲ SUVIENYOTOS VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖS, KENSINGTON, ILL.

STANČIKO SVETAINĖJE, 205-207 E. 115th Street, Kensington, Ill.

Pradžia 7 val. vakare. Programas prasidės lygiai pažymėtu laiku. Inžanga 25, 35 ir 50c. Šis Vakarų daug kuo skirsis nuo kitų vakarų. Programme dalyvaus pasižymėjusieji artistai ir chorai. Sulig programu bus:

- 1) Apšvietos ir Dailės Choras iš Burnside, Ill., po vad. įžymaus chorų vedėjo, St. Turskio.
  - 2) Suloš L. Narbutas, apsiirėdęs moteriškais drabužiais.
  - 3) Deklamuos S. Tilvikas.
  - 4) Dainuos Sikstetas, susidedantis iš šešių moterų.
  - 5) Monologas „Viskas ant vienos galvos“. Atliks J. Ramanauskaitė.
  - 6) J. Janovas dainuos pritariant gitarai ir balalaikai.
  - 7) Extra.
- Kiekvienas yra maloniai kviečiamas atsilankyti, nes sekamo šiam panašaus vakaro ne greit sulauksite. Kviečia Rengimo Komitetas.

N. Telešov.

Daina apie tris jaunuolius.

Jau buvo po dvylikai nakties, kada aš išėjau iš namų. Viskas miegojo aplinkui, ir nakties tyloje buvo aiškiai girdžiami mano žingsniai. Mėnuo stovėjo ties kalnu ir savo žalsva šviesa užliejo železnovodską, kuriuo aš ėjau; prieškajį manęs ėjo mano šešėlis, ilgas, blankus ir kreivas.

Turgavietėje, netoliese nuo cerkvės, laukė manęs Chalimas. Jis sėdėjo sukeičęs kojas ir ruškę pypkę. Šalę jo stovėjo du arkliai.

Jokiva, turiau aš Chalimui indamas rankosna vadeles. Naktinis oras gaivino mane.

Mudu sulipova į balius, susivyniojau į plosčius ir nei žodžio nesakydamu vienas kitam pradėjova joti turgavietės link.

Buvo nepaprastai mėnėsėta naktis. Turgavietėje nei gyvos dvasios. Iš lentų sukalbos buodos, kur išlėtas čienas totoriai ir kazakai keliai lėmą, stovėjo niurisiai ir tyliai. Tylu-ramu aplinkui, tik arkliai traspčėjimas — hok-hok-hok! girdėjosi ore. Priešais mus aiškiai matėsi pievos, laukai ir kalnai.

Kada turgavietė liko mudviejų užpakalyje, Chalimas pasuko kairėn ir mudu pradėjova joti siaurėčiu takeliu. Umai pasidarė tamsu ir trošku. Arkliai ėjo žingsniais ir dažnai suskludavo. Kreivas ir tankus miškas, apsupęs takelį, darėsi vis laptesnis ir nejaunesnis. Lapai medžių viršūnėse, judinami vėjo, išdavė baltą šviesą ir rodė, kad lija sidabrinis lietus. Galop, pasidarė visai tamsu. Mudu visai atsigulėva ant arklų, kad medžių šakos neisbraitytų akių. Arkliai žingsniavo išlengvo, atsargiai.

Laikas bėgo. Miske buvo tamsu ir trošku. Man ir į galvą neatėjo, kad klioniuse jau putė rytmetinis vėjas. Vos spėjova aplėisti mišką, kaip vėjas srovė ką tik nenusė nuo mano galvos kepurę.

Aida! susuko Chalimas ir, sukiręs kanciu ku arkliai, zovada nuėjo pirmyn.

Prie pat Beštan stovėjo girininko budėlė. Čia mudu sustojova ir nulipova nuo arklų.

Prieš mūsų akis išdygo statūs ir augštas kalnas, kurio viršūnė mudu norėjova aplankyti.

Kaip čia mums nusiseks kelionė, — pasakiau aš, žiūrėdamas augšlyn.

Chalimas sėdėjo netoli tvoros, palenkęs po save kojas, ir ramiai rūkė. Jis nesiskubino kalbėti, tik gerai valandėlei prabėgus, jis atsakė:

— Ką čia nepasiekti kalno viršūnė: juk tam žmogui ir protas

duotas, kad jis žinotų, kada, ką ir kaip daryti.

As pradėjau vaikščioti pirmyn ir atgal, kad išmankštinsu savo nuvargusias kojas, o Chalimas vis sėdėjo, rūkė ir mąstė apie ką tai. Ant galo, jis užklauskė manęs, ką aš daryčiau, jeigu caras pasakytų man: viena iš dviejų ar aš tau nukirsiu galvą, arba tu surask arklį nepaprasto plauko, — nė juoda, nė baltą, nė kersą; žodžiu, tokio plauko, kuris skirtas nuo visų pasaulių esančių.

Ir nudažyti negalima! pridūrė Chalimas.

Pamastęs, aš prisipažinau, kad tokiam atvejui man prisiečiau likti be galvos.

Chalimas nusisypsojo.

O aš štai ką padaryčiau: aš pasakčiau, kad tokį arklį suradau, ir kad atsiųstų žmogų, kuris atsiimtų tą nepaprastą arklį. Vienok žmogus turėtų atlikti pas mane ne panedėly, ne utarninkę, ne serdę, ne ketvergę, ne pėtyčio, ne subatoj ir ne nedėlio, o kokią nors kitą dieną, kada jam tas bus patogiau.

Ir Chalimas tyliai nusijokė ir žiūrėjo į mane savo gudriomis ir klausnčiomis akimis.

II.

Toliau kelias buvo status ir ėjo vis į kalną. Jis ėjo zigzagais — tai į dešinę, tai į kairę, tai vėl tiesiai.

Greitu laiku mudu vėl atsidūrėva miško tankumyne. Pradėjo tūsti, ir kokioms penkio-likai minučių praslinkus, mudu nieko nebeatėva, apant savo arklų.

Arkliai sunkiai alsavo, atsargiai ir išlengvo žengė pirmyn. Chalimai! karts nuo karto aš šaukiau, kad nepersiskirus su juo nakties tamsoje.

As nie-nieko nemačiau. Prieš akis stovėjo tamsa, ir tik šalyse kelio žibėjo žerinti kirmėnai, tarytum, išmėtytas fosforas. Išlindo iš debesų mėnuo ir vienai minutei apšvietė juodą bedugnę, kuri rodėsi porą žingsnių į kairę nuo mūsų keliuko. Po dešinei buvo nepaprastai tankus miškas.

Šiup taip išsikrapstėva iš miško ir atsidūrėva pievukėje. Ji buvo vidury kalno. Žemai matėsi prapultė, o į kalno viršūnę vežė siaurutis neliesus kelias.

Vėjas stiprėjo su kiekviena minute, ir stipriau jis mums putė į veidus, lyg norėdamas užkirsti mudviem kelią. Kada išjojova į lygumą, tai vėjas atsgstė mano plosčių ir užvertė jį ant galvos.

Išlėto, koja už kojos, arkliai lipo į viršų. Pradėjo brėkšti. Dabar reikėjo padaryti sunkiausią kelionės dalį. Kalnas pasidarė nepaprastai status. Chalimas tankiai atsigirdavo į mane ir ką tai šaukė, bet nė žodžio, nė balso nebuvo galima girdėti. Aplinkui viskas užė, expė ir kaukė. Tai buvo žiauri,

nei su kuo nesulyginama muzika. Vėjas draikė dielę žolę ir kaukė joje. Kartais rodėsi, kad jis susipindavo žolėje; vienok valandėlei praslinkus, jis vėl ištrūkavo, pyko ir džiaugėsi, dainavo ir verkė. Lingavos ir dejavos žolė, kaukė jis pats tai puldamas į viršų, tai vėl galvatrukdė čiais krisdamas žemyn.

Žiūrėti buvo stačios negalima.

Nenoromis aš užsimerkiau. Paleides vadeles, aš užsimaukiau už akių kepurę ir tvirtai laikiau ją. Tokiu būdu ir justi nepajutau, kaip atsiduriau ant pat kalno viršaus.

Mudu nulipova nuo arklų ir palikusiu juos sulindova į duobę, kuri buvo iškasta tuo tikslu, kad apsaugojus kelčius nuo vėjo. Duobė buvo nedidelė, vienok ji pilnai atsakė savo uždaviniui. Patiesęs plosčių, aš atsiguliau. Gerklė išdžiūvo, norėjos gerti.

Duok kumiso, — paprašiau aš Chalimo, ir jis nuėjo atsinešti maišą su valgomais daiktais.

Aušo. Prasidėjo rytas.

Nuo kalno viršūnės buvo galima matyti toli, toli. Matėsi klonių, laukai, pievos, miškai ir kalnai. Mašuk, Železnaja, Zmeevka rodėsi šieno kupais, išmėtytais tyrėlaukij. Ant pat horizonto išsiskyrė Kaulkazo kalnai su Elbruso ir Kazbeko viršūnėmis. Kur-ne-kur spindėjo ežeras, ir lyg baltas siūlas, vingiavo žalumoj koki tai upė, turi but, Podkumok, Šalyj kabojų blankus mėnuo, be spindulių, paniūręs ir nuvargęs.

Chalimas prilaužė šakų ir užkūrė ugnį. Šakos traskėjo, o kilnčias kibirkštis ir dumus vėjas nešė į šalį. Kepdamos avies mėsa, Chalimas sėdėjo atsigrižęs nugara į mane ir ką tai tyliai dainavo. Dainos motivos buvo tokios liudnas, liudnas ir rodesi, kad Chalimas verkia dainuodamas.

Apie ką dainuotų? — paklausiau aš.

Apie kalnus. Daina toki.

Lūdna?

— Kas žino! — pasakė Chalimas. — Gali būti, to visai ir nebuvo. O gal, tai ir tiesa: kas žino...

Aš prisitariu prie ugnies.

Chalimas perpasakojo savo dainos turinį. Jis kalbėjo apie senai praėjusius laikus, kuomet Kankazo kalnai dar nebuvo apdengti sniegu.

III.

Žmonės, kurie gyvena tarp kalniuose, savo pildadarystėmis ir nepaklusnumu Dievo valiai užpykė Allahą. Pastarasis taip įtūzo, kad paliepė saulėi išnaikinti tuos žmones. Ir saulė sustojė; nebebuvo nė vakaro, nė nakties, nė rytmečio; vėjas nutilo, vanduo sugedo, ir išdžiūvo visos upės ir šuliniai. O kaltinanti saulė vis stovėjo vidurdienį. Žemė pradėjo plyšti, ir visi sutvėrimai nyko nuo kaitros ir troškumo.

„Visus sumaikinsiu ugnimi ir audra — šaukė pykėto apimtas Allahas: — tik trims jusu dovanosiu gyvastį: Sedimui, Sachanui ir Alibekui!“

Ir pakvietė Allahas tuos jaunuolius ant kalno ir liepė jiems išklausti jo valią.

Kuomet Sedimas, Sachanas ir Alibekas rengėsi eiti ant kalno, nukaminti badu žmonės šaukė jiems:

— Sustokite ir mirkite sykiu su mumis, kaip liepia daryti draugiskumas, apie kurį sviets vėlavote mums savo dainose

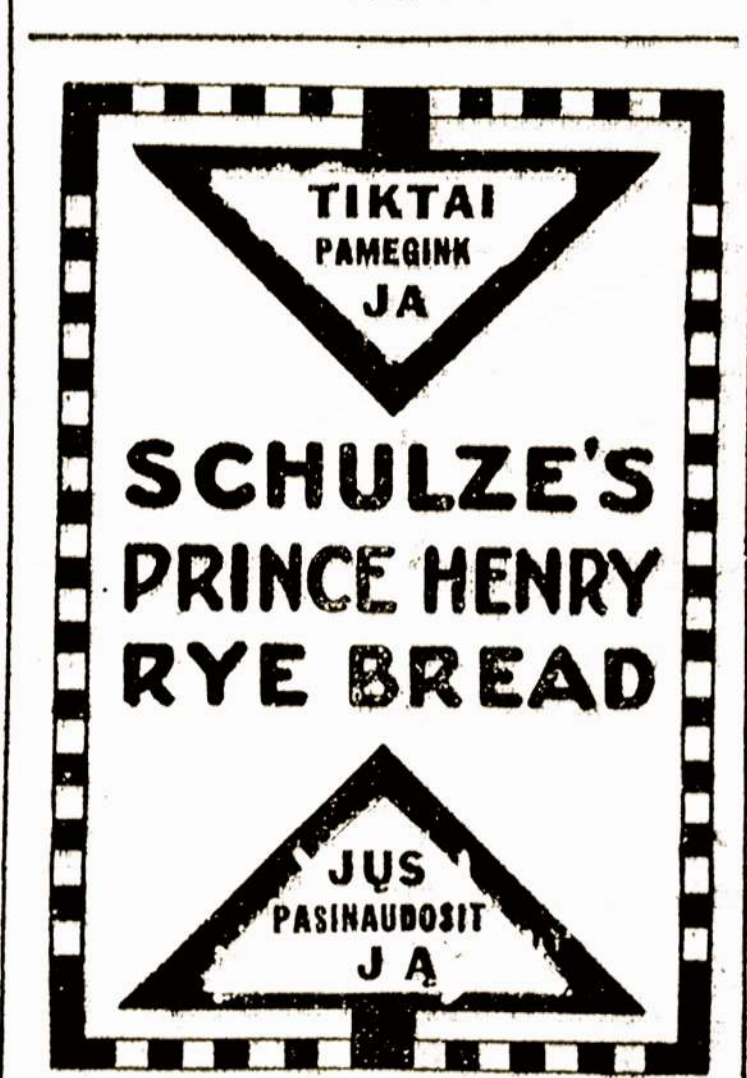
BALIUS su IVAIRIAUSIU PROGRAMU

D.L.K. KEISTUČIO PASALPINIS KLIUBAS SUBATOJE

Vasario-February 17 d., 1917 LIBERTY SVETAINĖJE 3925 So. Kedzie ave., 39 Pl., Brighton Park.

Muzika Latvų Orkestra Pradžia 6:30 v. vakare. Inžanga 25c. Draugai ir Draugės: žinot gerai, kad Keistučio Klybus visuomet parengdavo puikius vakarus. Ir šio sykio yra priedėme visų atėitį ir praleisti smagiai laiką, šokant iki vėlyvai nakties. Beto bus puiki muzika. Sudainuos Keistučio Klybo choras ir kiti atsiųsimeje veikime ir dainose. Perskaityk ir kitą užrašą į mūnėla puikų vakarą. Kviečia KOMITETAS.

„BIRUTĖS“ KONCERTAS IR BALIUS NEDELIOJE, Vas.-Feb. 18, '17 UNITY CLUB SVET. 3140 S. Indiana Ave. Svet. atsidarys 5 v. Pradžia lygiai 6 v. Inžanga 50c ypatai.

Tie jaunuoliai buvo gražiausi, geriausi ir sąžiningiausi — geresni už visus kitus, ir mokojo dainuoti tokias dainas, kokių dabar niekas nebedainuoja ir niekas nebeatėva.

Verkė jaunuoliai karčiomis sąsaronis, skirdamiesi su žmonėmis, o žmonės keikė juos už įdavystę ir metę į juos akmenimis, bet Allahas saugojo savo išrinktuosius. Ir niekas apart jų negalėjo lipti į kalną, o kas bandė, tas tuoj krito negyvas. Tarp žemės ir dangaus stovėjo debesys dulkių, o kalnas buvo aptrauktas ruku.

— Selimai, Sachanai ir Alibekai — išgirdo jaunuoliai, kada pasiekė kalno viršūnę. Jus tris aš noriu išgelbėti. Eikite žemyn, po tai pusei kalno, o kuriė liks šioj pusėj kalno bus išterioti perkumu ir žaibais!

Bet jie puolė ant kelių ir melde:

— Perkeisk savo nuosprendį, o didysai Allahai! Nubausk mus tris, o žmones išgelbėk nuo kancijų ir sugrąžink jiems ramybę.

Ir jaunuoliai prašė, kad Allahas priimtų jų auką.

Tuosyk žmonės supras, kad mes žyvoje už juos, neprasižengdami prieš ištikimybę ir draugavimos, apie ką mes dainavome jiems; jie nebekeiks mūsų, o supras ir pasidarys draugiskėmis ir geresniais. Jie dainuos apie mus savo vaikams, kurie nuo to darysis geresniais ir ištikimesniais.

Kaip tai, — geresnieji turi žūti del blogųjų, — sušuko Allahas. — Tegul prasmenga blogieji!

Bet jaunuoliai vis klupojo ir maldavo:

Nubausk mus, o juos pasi-galėk. Nubausk mus žiauriausiu mirtim, bet išgelbėk žmones nuo kaitros ir suteik jiems vandenį.

Susiraukė didysai Allahas, jo veidas pasidarė baltas ir išreikė nepaprastą piktumą. Jis davė ženklą šaltims vėjams ir kuomet nebuvo, kaip sviets vėlavote mums savo dainose.

Tąsa ant 6to puslapio.

“BIRUTĖS” KONCERTAS IR BALIUS NEDELIOJE, Vas.-Feb. 18, '17 UNITY CLUB SVET. 3140 S. Indiana Ave. Svet. atsidarys 5 v. Pradžia lygiai 6 v. Inžanga 50c ypatai.

Koncerte dalyvaus šie geriausi dainininkai: S. Staninaitė, A. Zemačiūtė, A. Rudauskaitė, E. Rudauskaitė, M. Lukauskaitė, P. Stogis, J. Malinauskas, Pr. Jakutis, Karl Sarpalius ir didelis “Birutės” Choras.

“Birutės” koncerto vakaras skirsis nuo kitų vakarų tuo, 1) kad parengtas puikiosios svetainės; 2) kad programoje dalyvaus geriausias liet. artistikos spēkos; 3) kad programos yra trumpas, įvairus ir smagus; 4) kad orchestra parinktinė ir 5) kad tamsa bus mažiausiai priimtas gražus jaunimo ir jo laimė, galėsi smagiau ir praleisti liuosą laiką. Žodžiu sakant, tamsa pilnai gausi savo pinigų vertės ir bus pilnai užgundintas šio vakaro.

Vyrai Išgydyti

Greitai, Vaisškai, Tikrai.

As noriu vyru, kurie buvo gydyti be pasekmų — vyru, kurie reikalauja gydymo ir nerūpinio gydymo atėdinti pas mane. Atminti, nereikia mokėti nė dolerio iki as parodysiu pasekmes ir kurti bile vienas iš mūsų pagelėdauja. As gydžiau Užnėdijimą kraujo, Privatiskas ligas, Silpnus vyrus, Stricturą, Varicocele, per 20 metų.

As varžau vėliausias Naujas Metodus, kurios suteikia pasekmes, kuomet kitos metodos negebėsi. Pasitarimas dykai. Maisto ofiso valandos yra nuo 9 ryto iki 8 val. vak. Nedėlionis nuo 10 val. ryto iki 2 val. po pietų. Neatėdijok galėdamas išsitydyti — jums neatėdiesima.

Pasitarimas dykai. — ATTEIKT ŠIANDIEN —

DR. GILL
422 SO. STATE STREET
PHILIP SEGEL COOPER & CO.

\$5 Specialiai \$5

Šis apgarsinimas yra geras už \$5.00 del bile kurso imamo šiam mėnesi-syje Musų Mokykloje.

Mūsų sistema ir ypatingas mokymas padarys jus žinovu ir trumpu laiką.

Mes turime didėliausius ir geriausias kirmėnes — deisingis ir slavinio skyrius, kur mes suteiksime praktiską patarimą kuo met jus mokysite. Elektrai varomos naktinės mūsų slavinio skyrius.

Jus centi, užkėdimo aplankyti ir parasyti musų mokyklą bile laik — diena ir vakaras ir gauti specialistiką pilyk kalna įlito šio mėnesio.

Petersons daromos įsąni įpus miera — bile stailis ašies dydžio, iš bile mada knygos.

Ugdomai duodami mokymai.

MASTER DESIGNING SCHOOL
J. P. KASNICKA, principalas,
118 N. La Salle St. Kambarys 416-417
Prieš City Hall

JOSEPH C. WOLON
Rutinos 902-904 National Life Bldg.
29 So. La Salle St., Chicago, Ill.
Tel. Central 698-691. Adresas: Užnėdijimas, ketvergė ir gultas vakarais nuo 6 iki 8 val. vakare, po numerio: 1154 MILWAUKEE AVE., Chicago, Ill. Tel. Humboldt 97.

\$225.00 DOVANŲ BUS ISDALINTA ANT

8-to Maskinio Balius

Parengto DR-STĖS PALAIMINTOS LIETUVOS Sub., Vasario = Feb. 17, 1917

PULASKI SVETAINĖJE
1711-15 S. Ashland Avenue.
Pradžia 7 val. vak. Tikietas 25c ypatai.
Taigi bus duodamas dovanos iš Draugystės Kasos. Kviečia KOMITETAS.

Vakaras su Programu

Scenoje statoma dviejų veiksmų komedija: **“EKSPROPRIJATORIUS”**

Parengtas DRAUGYSTĖS “LIETUVOS UKININKAS”

Nedėlioje, Vasario-Feb. 18, 1917
M. MELDAŽIO SVETAINĖJE, 2214 W. 23rd Pl.
Pradžia 5.30 v. vak. Inžanga 25c ir augščiau.

Širdingai kviečiame visus atsilankyti ant šio vakaro, kur gries puiki Brolių Sarpalių muzika iki vėlyvai nakties.

Kviečia visus Dr-stė “Lietuvos Ukininkas.”

28-tas Didelis Išsklimgas

BALIUS

Parengtas Dr-stės šv. Kazimiero Karalaicio SUBATOJE Vasario-February 17, 1917.

A. MICKEVIČIAUS Svet., 3308-10-12 So. Morgan Str.
Pradžia 7 v. vak. Tikietas 25c ypatai. Muzika K. Vidiko. Visi atsilankykite. Kviečia KOMITETAS.

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmėles

Tukstančiai žmonių turi pilvę kaspinėse kirmelėse, vienok patis apie tai nežino, ir gydomi ne nuo tikrosios, bet visai nuo kitų ligų ir todėl negali išsitydyti.

Jei kaspinėse kirmelėse yra žmogaus pilvė, tai geriausiai parodo glėvėtos išmetos, paėmančios iš kaspinės kirmėlės dalies. Žmonės serga šia liga, paprastai jaučia dideli skaudėjimai pilve; jiems rodo, tartum kas iš vidurių slenkia augštyti ir gerle, verčia vėmti, tankiai niežti nosis, ir melinė žarna, neturi noro valgyti, naktimis negali užmigti, jaučia dideli nusilpėjimai, kartais labai palaidus vidurius, o paskutini vėduirų sukietėjimai, galvos skaudėjimai, spingimą ausyse, taip-jau skaudėjimai po krūtine.

Daugelyj atvejų iškyla nervų surimai, traukymai ir pagalos baisiausia liga — nuomirulis.

Jeigu kas tokius apsiroškimus turi, tai be abejo jis turi kaspinę kirmelę ir jeigu nori iš to išsitydyti ant visados, per kokias penkias (5) valandas, legal tuojaus kreipiasi pas mane.

Dr. Raithel 1332 Milwaukee Avenue
Inėjimas nuo Ellen Street
Ligonius priima nuo 9 iki 8 val. vakare, nedėlionis ir šventėmis, nuo 9 ryto iki 12 pietų.

Telefonas Canal 3727

Akušerka Mrs. A. Vidikas

Baigusi Akušerijos Kolegiją; ligal praktikavusi Pennsylvanijos Hospitalėse ir Philadelphijoje. Pasiekmingai patarnauja prie giudymo. Uždėk duodu rodą visokiose ligose moterims ir mergioms. Kalbu lietuviškai, angliškai, rusiškai, lenkiškai ir slavoliškai.

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, Ant antrų lubų.

Rusiškos ir Turkijos Vanos

DOUGLAS BATH
RUSSIAN TURKISH BATH
25c WITH SALT

12th St. Tel. Kedzie 8902
Paulina. Tel. Western 15
3514-16 W. 12th St., arti
St. Louis Ave. ir 1115-17
So. Paulina St. arti 12th
St., Chicago, Ill.

Ar Esate Amerikos Piliečiu?

Jeigu nesate Suv. Valstijų pilietis, bet norite tapti, tai patartina kiekvienam nusipirkti knygutę.

AMERIKOS PILIETIS

Kaina 25c.

Toji knygelė suteisys angly ir lietuvių kalbose, pagal paskutinius reikalavimus išlaikymui kvotimo.

“NAUJIENOS”

1840 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

Mūsų korespondentų pranešimai

CLEVELAND, O.

Sausio 28 d. vietinės rymokatalikų parapijos klebonas Halaburda šventė dešimtmetinę savo viešpatavimo šventę Clevelando parapijoje. Laikė pamokslą kunigėlis padarė labai "smutną miną". Girdi, bėgiu tų dešimties metų nuo parapijos esą atsimeję apie 300 "gerų parapijonų". Bet, sakė kunigas, nėra reikalo delei to nūgastauti. reikia tik "išskirti tas sausas šakeles" ir visas busią all right...

Iš visko tečiaus matyti, kad "dušų ganytojo" bižnis nemaža sūsmuko, nes kogi jis guostųsi delei tų kelių "sausų šakelių"?

Buvęs bažnyčioje.

EAST CHICAGO, IND.

Nors tai nedidelis miestelis ir lietuvių jame gyvena nedaug, visgi šis tas veikiama ir krutama. Taip, L. D. L. D. 70-ta kuopa dar šią žiemą (vasario 18 d.) ketina sulost Br. Vargšo "Pirmi Zingsniai". Šį vakarą L. D. L. D. rengia sykį su T. M. D. 127 kuopa ir visą to vakaro pelną skiria sušelpimui vieno draugo, kuris jau čielai metai kaip serga. Labai pagirtina, kad min. kuopos rupinasi n e l a i m e s ištiktai draugais. Vietos ir apielinkų lietuviams reikėtų atsilankyti vakarą ir nešaimės ištiktą žmogų paremti, o sykį pamatyti tokį puikų veiklą, kaip "Pirmi Zingsniai".

Gavėniai uženant stveriamės kitokio veikimo. Rodos bus surengta visa cilė prakalbų. Girdėjau, kad vasario 25 d. busia prakalbos. Rengia T. M. D. 127-ta kuopa. Kalbės Seštokas, Gi L. D. L. D. 70-tos kuopos prakalbos bus kovo 4 d. Kalbės mokiniai iš Valparaiso, rodos L. S. S. XII rajono organizatorius ir dar keli kiti. Taigi vertėtų lietuviams nepraleisti tos progos.

Pipiras.

RACINE, WIS.

Vasario 3 d. L.S.S. 124-ta kuopa surengė pasilinksminimo vakarėlį. Vakaroprogramas susidėjo iš prakalbų, deklamacijų ir t. t. Kalbėjo d. A. Bubelis iš Kenosha, Wis. Kalbėjo apie kapitalistų šeimyninkavimą ir kaip kunigija palaiko valdaniąsias klesas. Labai suprantamai išaiškino kas tai yra socializmas ir kvietė susirinkusius stoti socialistų partijon ir kovoti už savo buvio pagerinimą. Drg. A. Bubelio kalba, reikia pasakyti, buvo labai nuosekli. I susirinkusius ji darė gerą įspūdį. Po prakalbos vietinien kuopon įstojo net 8 nauji nariai.

Beje p-lė E. Kaupitė puikiai padeklamavo "Darbininkų dainą". Taip jau puikiai deklamavo ir B. Kazlauskas.

Paskui tęsėsi šokiai. Beje, tarp kita ko vakarėlyje buvo prisiminta ir apie bačdaujančius mūsų biolius ir seseris anapus vandenyno—nukentėjusius del karės. Au kū surinkta apie 9 dol. Bus pasiūsta į L. S. F.

Nors tą vakarą oras buvo šaltas, bet žmonių susirinko gana daug. Kuopai liko 18 dol. pelno.

Reikia, be to, pasakyti, kad pastaruoju laiku mūsų kuopelė laikosi ytin gerai — ir narių skaičiumi ir turto.

Greitu laiku vietinės L.S.S. 124-tos kuopos lošėjai vaidins A. Antonovo dviejų veiksmų komediją "Bomba". Taigi raciniečiai turės progos pasigėrėti tuo tikrai geru veikalu.

Vasario 17 ir 18 dd. Lietuvos Brolių Draugija rengia dideles prakalbas. Kalbės kum. M. X. Mockus. Raciniečiai jau senai laukia jo. Neabejoju, kad žmonių bus daug.

J. Margis.

KENOSHA, WIS.

Sis-tas.

Vasario 10 d. sv. Benedikto draugija surengė kaukių vakarą. Vakarą pavyko ytin gerai. Žmonių buvo nemaža. Draugijai taigi liks doleris-kitas pelno.

Vasario 8 d. šio miesto socialistai susaukė didelį susirinkimą. Susirinkusieji nutarė pasijsti prez. Wilsonui protesto rezoliuciją prieš norą įsimaityti Europos karį ir maisto reikmenų brangumą. Taip jau nutarta kaip galima greičiau susaukti visą masinį susirinkimą, kur taigi bus protestuojama prieš karį.

Vasario 11 d. įvyko vietinės L.S.S. 58-tos kuopos susirinkimas. Tarp kita išrinkta nauja kuopos valdyba. Valdybon įeina gabūs ir energingi vyrai. Reikia todėl tikėtis, kad kuopos veikimas šiais 1917 metais bus dar spartesnis.

Klerikalai nesitveria. Kaip jie, vargšai, norėtų išminkinti tuos "baisius bedievius" socialistus. Bet neįstengia ir gana. Saunkiasi ir Poškų ir Bačkų pagelbos. Bet tie plačiaburniai tik jiems blogo pridaro: andi delei Poškaus plovonios daugelis parapijonų pasipiktino.

Nedekingas likime, kodėl taip persikioji mūsų bėdinus klerikalus?

"Lietuvos" nr. 5 tulas Teisybė Mylintis kad jau duoda tai duoda vėjo Kenoshos korespondentams. Girdi, niekuomet jie neparašo teisingų žinių į laikraštį. Andai, ir p. Martų jie išvadinę ir šioiu ir tokiu. Sako, turbūt tie korespondentai nemo ka anglų kalbos, kad viską išvertę augšlyn kojomis. Vargšas korespondentas, tilpusią anglų laikraščiuose recenziją, matoma, ima už tikrą pinigą. Martaus kalbos jis, turbūt, negirdėjo. Nes kaip kitaip išaiškinti tą jo išsišokimą?

J. Martin.

CLEVELAND, O.

Sausio 29 d. vietinė vyčių kuopa surengė neva prakalbas. Kalbėjo paskilbusis klerikalų "diplomatas" ir jį Tautos Tarybos pirmininkas d a k t a r a s B i e l s k i s. Kalbėjo apie savo kelionę po Lietuvą, kaip jiedu su "Dr." kum. Bartuška važinėję ir ką matė. Abelnai, jis nepasakė nieko nauja ir indomaus. Visa tai jau senai mes skaitėme Amerikos lietuvių laikraščiuose. Nauja mums, clevelandiečiams, buvo tik jo begalinis gyrimas klerikalų fondo, to fondo, kuris vietoj šelpi bačdaujančius Lietuvos žmones eikvoja d. li surinkty nuo žmonių pinigų varymų purvinos klerikalų politikos.

Vasario 7 8 d. lietuvių "aidoblistų" (I. W. W.) skyrius surengė "ilustruotas paskaitas". "Prelegentais" buvo žinomieji jų sorkininkai Griktas ir Geležėlė. Na ir buvo "ilustruotos paskaitos"! Griktas labai "moksliška" aiškino rodomy pavelsių reikšmę "iš istorijos" apie inkvizicijos gadyng. Pažįstantis istoriją, suprantama, kvatojo iš Griktos "istorijos"; vyčiai gi keikė tą "baisy bedievių". Jie sakosi, ilgai minėsi "aidoblistų" sorkininkus. Toks tokį pažino ir ant alaus pavadinio.

Vietos lietuvių mėsininkai (bučeriai) pradėjo pardavinėti taip "gerą" mėsą, kad turėjo atsidurti policijos stotyje "pasiškinimui". Kaip ten išėjo — nežinau Well biznis tai biznis.

Ažuolo Lapas.

MAHANOY CITY, PA.

Vasario 6 d. pas mus atsilankė d. J. V. Stilsonas. Vietinės kuopos suauktame susirinkime jis išaiškino daug mums indomų klausimų ir prašė draugų, kad kiek išgalėtų ankautų ir skolinų L.S.S. namo fondui. Draugai atsiliepė ir jo pakvietimui suauktamam ir paskolinam namo fondui 136 dolerius.

Visa tai gera, pagirtina. Tik negera, kad tui mūsų kuopos draugai labai keistai elgiasi kuopos susirinkimuose. Štai, kad ir šiame atsitikime. Drg. J. V. Stilsonas padavė mums keletą sumanyimų, kuriuos turėjome apsarstyti mėnesiniame kuopos susirinkime. Susirinkimas įvyko tuoj ant rytojaus po d. J. V. Stilsono apsilankymo. Kadangi tų klausimų buvo gana daug, tai dieninėje sesijoje jie nespėta linkamai apsarstyti. Nutarta susirinkti po vakarieniės. Kas gi pasirodė? Tuli ir šaukiami nenorėjo dalyvauti posėdyje... Jiems mat reikėjo vesti privatinį pasikalbėjimą. Pagalios atvykę posėdin kėlė bereikalingą triukšmą. Argi taip gražu? Šiuo tarpu dar neminėsiu jų vardų, bet jeigu ir atiteityje jie taip jau nepridaramai elgis — įvardysiu juos. — Mano' manymu, pirmoje vieto: je mes turėtume statyti organi-

zacijos gerovę, o ne savo "aš." Jeigu nieš pradėsimė vaikyti tik savo "aš", tai tuo neatsieksimė niko gero, tik kenksimė mūsų organizacijai ir patįs pasirodysimė esą nesubrendėliais. Ar ne?

St. Kuržinskas.

MELROSE PARK, ILL.

Vasario 11 d. čia palaidota a. a. M. Klamašauskas. Vėlonis paėjo iš Kauno gub. Panevėžio pavieto. Priklausė prie dviejų pašelpinių draugijų. Kunigaiškėio Algirdo ir Sunų ir Dukterų draugijų. Kadangi vėlonis buvo laisvų pažiūrų, tai laidojant jį apsieita be jokių bažnytinųjų ceremonijų. Tėbunie jam lengva šios svetimos šalies žemėlė.

Vasario 11 d. kum. Algirdo draugija laikė mėnesinį susirinkimą. Tarp kita buvo ir naujos valdybos rinkimai. Renkanti valdybą senaisi draugijos prezidentas pasiūlė ir vėl "patarnauti" draugijai sekamais metais. Kai kurie pastebėjo, kad jo "patarnavimas" nebuvęs toks geras. Kilo triukšmas. Tada vienas pasiūlė, butent, kad reikia rinkti iš trijų kandidatų. Tečiaus seniojo prezidento "frenelai" pradėjo šaukti "urra!" už senąjį prezidentą. Taip ir pažliko senaisi.

Man visgi nepatinka toks kairiųjų pasiūlymas. Taip pasiūlyti gali tik mažai protaują žmonės.

Senas Varguolis.

WAUKEGAN, ILL.

Čia turėjo vietos sekamas atsitikimas. Sausio 27 d. F. B. laisvų pažiūrų vaikinas, nuyko pas vietinį "bučeri", uolų bažnytininką J. A. Tarp kita jiedu užvedė kalbą ir apie kum. M. X. Mockaus prakalbas. Vaikinas užrėškė, kad šiandie ir vėl kalbės Mockus. Bažnytininkas šoko į ginčą, tvirtindamas, kad "Mockus čia daugiau nekalbės." Inta "susibetyta" iš "solderio." Girdi, jei Mockus šį vakar kalbės, tai F. B. gaus "solderi", gi atsitikime, t. y. jei nekalbės — jis turės užmokėti už "solderi", ir dar negaus jo...

Prakalbos vis delto įvyko ir F. B. "solderi" išlaimėjo. Tik negavo... Bažnytininkas pasiliko jį sau. Jie visuomet taip elgiasi.

J. M.

ROCKFORD, ILL.

"N-ny" nr. 31 tilpo Dram. Gied. Dr-stės "Kanklių" pranešimas, kuriame kalbamoji dr-ja nusiskundžia, kad nesusanti gavus atskaitos iš Lietuvių Dieną surinktų aukų nuo savo delegato, atstovaujančio dr-ja vietiniam L. S. F. skyriui. Taigi dr-ja nutarus susaukti susirinkimą tikslu atbudinti L. S. F. skyriaus valdybą iš miego. Bet svarbiausia esą tai, kad ir pirmininkas neišduodas atskaitos. Girdi, nei vienas minėtos draugijos narys nepatėmijęs tai jokiam laikraštyje.

Pirma, netiesa kad kalbamoji dr-ja negavo atskaitos nuo savo delegato. Laikytame L. S. F. skyriaus susirinkime, lapkričio 12-tą buvo pranešta, kad visos surinktos L. D. aukos (\$663.65) yra pasiūsta Raud. Kryžiui per p. K. Šidlauską ir palidininas buvo prisiūstas nuo Raud. Kryžiaus, butent, kad pinigai \$663.65 per K. Šidlauską yra priimti. Vėliaus tą palidijimą pasiūnė L. S. F. prezidentui K. Gugui į Chiagg.

Taip jau buvo išduota ir išlaikytą atskaita. Ji siekė \$65.95. Dargi pakėlus klausimą, iš kur padengti išlaidas, priešla se kamo išvedimo: visos draugijos, kurios tik remia L. S. F., turi padengti tas išlaidas. Po šito buvo priuosti ir įteikti aiškus raportai kiekvienos draugijos atstovams, butent, kiek ir už ką užmokėta ir kiek kuri dr-ja turi mokėti padenginių tų išų. Aš esmi užtikrintas, kad kalbamos

dr-jos delegatas šitą raportą išdavė.

Antra, netiesa, kad a t s kaitos nebuvę jokiam laikraštyje. "N-ny" nr. 262 buvo pranešta kiek aukų surinko vietos L. S. F. skyrius. O "N." nr. 270 buvo ir plačiau pabrėžta apie aukų rinkimą. Smulkios atskaitos nemačiau reikalo laikraštyje talpinti. Kaip prieš Lietuvių Dieną, taip ir lapkričio 1 d. visi atstovai buvo tos nuomonės, kad nebūtų talpinama laikraštyje kiek kas surinko, tik kad būtų abelnai pranešta kiek surinkta. Ir šita mano priedermė buvo atlikta. Tad ko "Kanklių" Dr-ja dabar kabinėjas? O gal kalbamos dr-jos komisi ja kalba, kad išlaikyt atskaitos neišdavė. Tai norėčiau paklausti: ar senai tokia taisyklė yra priimta, kad reikia skelbti viešai tai, kas tik vietos lietuviams apėina.

Viet. L. S. F. Skyr. Pirm. S. J. Petrauskas.

IŠ ŠIRDIES

Knygelė parašyta J a m e s A l l e n, versta St. Biežio. J. Ilgaudo laida. Turinys:

Širdis ir Gyvenimas.
Proto Pobudis ir Pajiega.
Papročio Pasidarymas.
Darymas ir Zinojimas.
Pirmi Zingsniai į Augštesnįjį Gyvenimą.
Dvasinės Salygos ir jų Pasekmės.
Padrasinimas.

Kaina 15c.

NAUJIENOS

1840 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

Geriausią Laikrodėl Krautuvė.

Visokių aušlėnų ir sidabrinų papuoalų, ypatingai laikrodėlių, aušlėnų, riešų ir t. t., pardavėda pigiausia kaina. Gerai žinoma visose laido. Išvečiu savo draugus ir pažįstamus ateiti ir žaistyti mano naują krautuvę. Adresas:

J. VENCKUS

903 W. 33rd St., prieš pat Šv. Jurgio bažnyčią, CHICAGO, ILL.

JAU!

Išėjo iš spaudos senai žadėta, senai laukiama Jono Spargo Knyga

Socializmo Minties Blaivumas

Tai yra viena puikiausių lietuvių kalba išleisų knygų tiek turinio tiek technikos žvilgsniu. Kadangi Lietuvių darbininkų literatūra vis dar neturtinga, tai pasirodymą šito stambesnio veikalas, kur paprasčiausia, kiekvienam suprantama kalba išdėstoma socializmo mokslas, kiekvienas mąstąs darbininkas sutiks didžiausiu pasigėrėjimu.

Knyga Socializmo Minties Blaivumas angliskaj parašė žinomas socialistų veikėjas ir rašytojas Jonas Spargo, o lietuvių kalbon, autoriui leidus, išvertė A. Lalis.

Aprašyti visą šios knygos vertę čia nei negalima. Pasakysime tik tiek, kad ji parašyta taip interesingai, jog pradėjus skaityt sunku ir beatsitraukti: skaitai kai kokią pasaką ir tuo tarpu neužimioms susipažįsti su socializmo mokslu, su socializmo tikslais ir uždaviniais.

Mūsų kunigai, kunigų leidžiamieji laikraščiai, ir jų nusamdytieji agitatoriai besistengdami trukdyti socialistišką darbininkų judėjimą, pliauškia prasimanę visokių nebutų dalykų apie socializmą. Gi žmonės, kur irgi nepažįsta gerai socializmo mokslo, dažnai tiems kunigų pliauškimams įtiki. Kas perskaitys šitą knygą, pažins, kas ištikrųjų yra socializmas, ir į kiekvieną priešų užmetimą mokės atsauti rimtu argumentu taip, kad tie socializmo priešai turės bematant savo burną užčiaupti.

Todel sakome, kad nei vienas lietuvis darbininkas neturėtų apsieiti be šios knygos. Pastebėsime prie to, kad Socializmo Minties Blaivumas netiktai savo turiniu, bet ir technikos žvilgsniu bus tikra lietuvių darbininko knygynėlio pažiba. Stambios, aiškos raidės, daili spauda, gera gryna popiera. Ypatingai puikus knygos viršelių paveikslas, pieštas žinomo mūsų dailininko, p. Jono Šileikos. Tas paveikslas ant knygų viršelių spausdintas keturiais dažais.

Knyga turi 230 lakštų. Knygos kaina, neapdaryta 75 centai; dailiais tvirtais audekliniais apdara, \$1. Užsisakykite tuojau. Pinigus siųskite Money Orderiu, ne kitaip. Geriausia iškirpkite šitą žemiau paduotą kvituką, parašykite savo vardą ir adresą, įdėkite kartu su money orderiu konvertan ir siųskite mums.

NAUJIENOMS, Chicago.	Mėnesio 4, 1916
Indedu čia money orderį (čeką) ant sumos \$..... Prašan atsiųsti man knygą Socializmo Minties Blaivumas. Adresas:	
Vardas ir pavardė	
P. O. Box arba namų No, gatvė ir miestas.	

NAUJIENOS

1840 South Halsted Street

Chicago, Illinois

Viena saugiausių Bankų
ATIDARYKITE TAUPYMO KASAITĄ CHICAGOJE.
saugioje ir tikroje Bankoje. 28 metų teisingai vedamoje Bankoje.
Po priežiūra Valstybės ir Susivienijimo Bankų (Clearing House) depozitų ir taupymo padėjimų.

KASPAR STATE BANK
1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19 gatvės.
W. KASPAR prezidentas
OTTO KASPAR vice-prezidentas
WILLIAM OETTING prez. Oetting Bros. Ice Co.
CHARLES KRUPKA vice-prezidentas
PADEJIMAS PERVIRŠIS KAPITALAS

WALENTY SZYMANSKI pirklys
H. E. OTTE vice-prez. Nat. City Bank.
GEO. C. WILCE vice-prez. T. Wilce Co.
JOZEF SIKYTA vice-prezidentas
PERVIRŠIJA \$6,000,000.
KALBAMA LIETUVISKAI

V. F. MASHEK prez. Pilsen Lumber Co.
J. PESHEL sek. Turk. Mang. Co.
OTTO KUBIN prez. Atlas Brewing Co.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Kaldžia NAUJIENŲ BENDROVE inc.
Kasdien, išskyrus nedėlidienius

First Lithuanian Daily in America
Published Daily Except Sunday
BY THE
LITHUANIAN NEWS PUB. CO. Inc.

Užsieniečių kainos:
Chicagoje — per išnešiojantį 12
centų savaitėje. Tačiau siunčiant,
Chicagoje metams \$6.00, pusę me-
to \$3.50.

Terms of Subscription:
In Chicago, by carriers, per week
12 cents. By mail one year \$6.00
six months \$3.50.

Kita, ne Chicagoje, metams \$5.00
Pusę metų \$3.00
Pirmas mėnesiam \$1.75
Dvi mėnesiams \$1.00
Čikagoje, metams \$6.00
Europoje, metams \$7.00

Outside Chicago, by mail, one
year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$1.75
Canada, one year \$6.00
European countries, 1 year \$7.00

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted, Chicago, Ill.

Redakcija ir korespondentų prašome siunčiamus išpausdinti laikra-
stį rankraščius adresuoti tiesiai Naujųjų Redakcijai, o ne Redaktorius
vardu. Reikia būtinai rašyti aiškiai ir ant vienos popieriaus pusės, be to
galimai patiesius tarpus tarp eilučių. Redakcija pasiūlo visas lei-
kus rankraščius taisyti ir trumpinti. Netinkami spaudai raštai naktina-
mi, arba gražinami atgal, jei būtu deitų savųjų autorių pareikalau-
ja ir išsiunčia krasos ženklelių pakankamai persiuntimo lėšoms apmokėti.

Ameniški Redaktorių matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Washingtonė neramu.

Washingtonas užverstas telegramomis ir laiškais, protestuojančiais prieš karę. Į valdžią tatau, matoma, daro didelį įspūdį.

Kapitalistinėje New Yorko spaudoje, kaip rašo to miesto socialistų laikraščiai, šiomis dienomis buvo išspausdinta ilgas pranešimas iš Washingtono, aprašantis, į kokį kėblų padėjimą stato valdžią žmonių pasipriešinimas karui. Pranešimas sako, kad administracijos lyderiai jaučiasi nesmagiai. Toly vis labiau stiprėjant taikos judėjimui, valdžia bijosi, kad jos rankos nepalikytų "surištos", kuomet jai prisieis apskelbti karę.

Apie tokią pat Washingto- no ponų kėblumą kalba ir Chicagojos kapitalistinė spauda. Vienas aršiausių dzingoizmo organų, "The Chicago Evening Post", dar ydamas per valdžią karizmo tarpe Amerikos ir Vokietijos, mini ir "taikos biuro veikimą", kuris, girdi, stato kliutis prisirengimo darbui, drumsčia visuomenės opini- ją ir skaldo šalį tokioje valandoje, kada "garbė ir saugumas reikalauja tautos vienybės."

Tai yra džiuginantis apsi- reiškimas. Valdžia susiru- pino, matydama, kad žmonės priešais jos politikai. Pro- testai prieš karę, vadinasi, padarė savo veiksmą. Bet jie neprivalo pasiliauti. Juo dau- giaus intekmės į valdžią da- ro tie protesto balsai, tuo jie turi skambėti garsiau. Ne- reikia tenkintis tuo, kas at- siekta, nes karės pavojus dar nepaėjo.

Reikia žinot, kad karės ša- lininkai taip pat deda visas pastangas, kad valdžią pa- kreipus į savo pusę. Jie tu- ri daug pinigų, jų rankose milžiniška spauda, jie stovi arti prie valdžios viršūnių. Todel jiems yra lengviau da- ryt spaudimą į šalies politi- ką.

Norint, kad karininkų in- tekme būtų sulaužyta, reikia minios intempti visas savo įjėgas kovoje prieš karę. Protestuokite ir bombarduo- kite savo protestais valdžią!

Visuotinas kareiviavimas.

Senato komisijos didžiū- ma pritarė įstatymo suma- nymui, pagal kurį Suv. Val- stijoje turi būti įvesta visuo- tina karinio lavinimosi pa- reiga. Tas sumanymas da- bar bus svarstomas kongre- se.

Jisai gali pereiti. Tuomet Suv. Valstijos galutinai įstotų į militarizmo vėžes. Pagal minėtąjį įstatymo su- manymą visi šios šalies vy- rai, suėjusieji 18 m. amžiaus, privalo pusę metų tarnaut kariuomenėje. Gavę tenai karinę išlavimą, jie grįž- ta namo, bet iki 28 m. jie tu- ri pareigą, atėjus reikalui, stot ginti tėvynės. Šitas su- manymas paliečia ne vien pi- tiečius, bet ir tuos vyrus, ku- rie yra išsiėmę dar tik pir- mas popieras.

Ką pasakys į tai darbi- ninkai? Kada pereitą vasa- rą kongresas priėmė įstaty- mą, pagal kurį prezidentas turi galios, kilus karui, šauk- ti prie ginklo visus vyrus, tai Suv. Valstijų darbinin- kai nė akim nemirktelėjo; tarytum tatau jų visai neap- eina. Už prezidentą, kuris po tuo įstatymu pasirašė, daugelis jų paskui net savo balsus atidavė. Nejaugi jie bus tokie neišmanėliai, kad tylės ir dabar?

Naujasis militaristų su- manymas yra daug pavojin- gesnis, negu visi pirmesnie- ji. Kada bus įvesta pusmeti- nis tarnavimas kariuomenėje, tai kapitalistams nesun- ku bus pailginti ji iki metų ir iki dviejų. Ir tą jie keti- na padaryti. Kapitalistų spauda atvirai tą sako. Štai palyginamai "ramus" Chica- gos "Daily Journal" rašo: "Vyrai, kurie turi šešis mė- nesius lavinimosi, yra nesu- lyginamai geresni, kaip vy- rai, kurie neturi jokio lavi- nimosi, bet jie nė valandėlei negali atstoti užgruzdintųjų (užtatavotųjų) karės vete- ranų. Mums dar reikės ge- rai išlavintos nuolatinės ka- riuomenės, geriausios ka- riuomenės, tarnaujančios dvejus arba trejus metus aktyviai ir trejus ar ketu- ris metus atsargoje."

Dveji arba treji metai tarnavimo nuolatinėje ka- riuomenėje! Ve ko nori ir apie ką jau atvirai kalba net ne kraštutinių militaristų spauda. Priėmus kongresui

augščiaus minėtąjį įstatymo sumanymą, kelias į prūsų militarizmo sistemą bus at- daras.

Užsienių politika.

Dabartinių pasaulio karės laiku žmonės noroms-neno- roms ima interesuotis už- sienių politikos klausimais. Pirmia jie jais mažai tesi- interesuodavo. Plačiosios minios tų klausimų nesupra- sldavo ir neduodavo jiems svarbos.

Visai kitaip viešpataujan- čiosios klesos. Jų padėji- mas vertė jas kreip kuodau- giausią domą į užsienių rei- kalus. Kuomet dar valsty- bės susidėdavo iš konglome- rato menkai tesuriųjų tarp savęs valstčių ir kaimų; kuomet liaudis dar nepajiegda- vo matyt toliaus savo baž- nytkiemio bokšto, — valsty- bių valdonai, karaliai ir ku- nigaikščiai, jau palaikė tarp savęs artimus santykius. Jau viduramžio laikuose be- veik visų Europos šalių val- donai pavirto viena giminių šeima.

Anksti pradėjo rūpintis užsienių reikalais ir buržu- zija. Pirkkliai nuo seniausiu- jų gadynių buvo tarpininkai tarpe atskirų šalių. Gaben- dami prekes iš vienos šalies į kitą, jie budavo gyvai už- interesuoti ne tik savo tė- vynės, bet ir svetimų kraštų padėjimu ir tvarka. Kapi- talizmo gadynėje, kada atsi- rado dideli fabrikai ir dirb- tuvės, kurie gamina daugy- bes prekių svetimoms rin- koms, ir pramonininkams pasidarė užsienių politika labai svarbus dalykas. Pirk- lybinės sutartys tarpe vals- tybių, muitai, kolonijų kla- simas — visa tatau tapo ka- rialių politikos klausimais kasdienio gy- venimo reikalais.

Liaudis nematė svarbos užsienių politikoje, o kada- gi viešpataujančiosios kle- sos rupestingai užsiėmė ja- ja, — tai išėjo taip, kad tos klesos paėmė į savo rankas visą galiją toje dirvoje.

Pažvelgkite bent į kurią- šalį: visur pastebėsite, kad užsienių politikos klausi- muose liaudis neturi jokio balso. Net tokioje šalyje, kaip Suv. Valstijos, kuriose valdžią renka žmonės, užsie- nių politika yra vedama be- veik taip pat nedemokratiš- kai, kaip Rusijoje arba Vo- kietijoje. Prezidentas su vyriausioju savo ministe- riu atlieka visus susirašinė- jimus su svetimoms val- džioms, jisai siuntinėja joms ultimatumus, pertraukia ry- šius ir tt. Net karės dary- mo klausime jisai yra daug galingesnis už kongresą: prezidentas savo politika gali pakreipti dalykus, kaip nori — linkui karės arba tai- kos, ir kongresui nepalieka nieko daugiau, kaip prita- ri jam.

Ąčiu tokiai tvarkai, žmo- nės kritiškiausiose valando- se šalies gyvenimo jaučiasi esą bespekiai. Ąčiu tokiai tvarkai, galėjo iškilt ir da- bartinė pasaulio karė, kurios nenorėjo žmonės nė vienoje kariuomenėje šalyje.

Užsienių politikos srityje tečiaus ne vien tvarka yra pragaistinga žmonėms, o ir viešpatauja pragaistingiau- sios žmonių nuomonės ir prietarai.

Apsisvietęs ir bent kiek

supratęs darbininkas šian- die gerai numano, kad vidu- rinėje šalies politikoje jisai negali nieko pelnyt, eidamas išvien su kapitalistų klesa. Bet ne taip jisai paprastai mano apie užsienių politiką. Čia, jo supratimu, klesų skir- tumams neturi but vietos, čia tiek darbininkas, tiek fa- brikantas, tiek bankierius, tiek ukininkas — visi turi sudaryt vieną įjėgą — kovai prieš svetimos tautos darbi- ninkus, kapitalistus ir uki- ninkus.

Viduryje tautos — klesų kova, o išlauko — tautos vienybė. Šitokią mintį turi di- delf didžiama žmonių. Nuo jos pasiliuosot iki šiol ne- pajiegė da ir didžiama soci- alistų. Nors socialistų mo- kytojai, Marksas ir Engel- sas, ir senai parašė, kad vi- so pasaulio darbininkai turi vienyties prieš viso pasaulio buržuaziją, bet socialistai tam obalsui pritardavo dau- giaus tik žodžiais, o ne da- rbais. Tarptautinės darbi- ninkų vienybės principą so- cialistai neįvykdino savo už- sienio politikoje, kadangi da- rbininkų minios stovėjo nu- šaliai nuo tos politikos.

Šitas silpnumas socialistų pozicijoje apsiėsiškė, kada atėjo karė. Vokietijos soci- alistai paskelbė "burgfrie- deną" (klesų taiką), kad ne- trukdžius valdžiai vesti ka- rę su priešų; Francijos ir Belgijos socialistai įstojo į ministrų kabinetus, kad padėjus savo valdžioms karę vesti. Pripažinimas "tautos vienybės" užsienių politiko- je atvedė socialistus prie "tautos vienybės" ir viduri- nėje politikoje. Kitaip ir but negalėjo, kadangi abi- tos politikos sritys yra tik dvi pusės vieno dalyko.

"Burgfriedeną", klesų kovos suspendavimas karės laikui, tai ir yra visa dabar- tinio "socializmo krizis" prasmė. Tas krizis yra ne tame, kad socialistai 1914 m. vasaros gale staigu pripaži- nę tėvynę ir jos gynimo rei- kalingumą, kaip mano pa- viršutiniškai protaujantis kritikai, o tame, kad jie sutiko atiduot savo šalių likimą į valdžių rankas.

Kad tie socialistai sukly- do, tai aišku. Juk ir taikos laikui jie pripažindavo tėvynę, vienok jie nesiskaitė ka- pitalistų ir valdžios tinkama- is tėvynės apgynejais.

Jie kovojo prieš tą klesą ir valdžią, stengdamiesi jas prašalint nuo tėvynės vairo.

Kokių-gi būdu tie patys ka- pitalistai ir ta pati kapitali- stų tarnautoja valdžia, ka- rei iškilus, galėjo pavirst tė- vynės angelais — sargais?

Suprantama, kad taip manyti buvo absurdas. Bet toks manymas logiškai išėjo iš to dar šandie tebeviešpa- taujančio žmonyse prietaro, kad tarptautiniuose senty- kiuose stovi tik tautos prieš- tautos, o ne klesos prieš kle- sas.

Norint, kad socialistų ci- lėse ateityje neatsikartotų tokių-pat suiručių, kaip šandie, jiems reikia gerai suprast klesinį šalių santy- kių pobūdį ir išmokyti už- sienių politikos klausimus darbininkų klesos žvilgsniu.

Kitaip, visi "social-patrio- tų" keiksmi neturės jokios naudos.

Užsienių politikoje kapi- talistai gina savo poziciją, o darbininkai turi gint savo poziciją. Todel darbininkai negali atsidėt ant kapitali- stų valdžių ir diplomatų.

PASTABOS.

Kada matai, kaip uoliai "Laisvė" advokatauja drau- giui Kapsukui, tai prisimena rusų patarlė: "Za bitavo se- mero nebitych dajut."

Socialistų priešai, girdi, laikosi taisyklės: divide et impera (skaldyk ir valdyk). Tai gi kuomet socialistai pa- žįsi ima skaldyties, tai jie per pusę palengvina darbą savo priešams. Ve už ką musų atžagareiviai tiek daug komplimentų pripasa- kuoja Kapsukui. O išmintin- gasis žmogus iš "Laisvės" to nesupranta.

Man linksma žiūrėt, kaip kunigų klapčiukai "kataliki- škuose laikraščiuose ima plust storpilvius ir žmonių išnaudotojus. Gi jeigu jų skaitytojai ims ir pažvelgs blaivioms akims į savo kle- bonėlius! Bus dar daugiau fonų.

P-as Šimkus išvadino Ke- mėsį, Augustaitį ir Bartuš- ką rasputiniais. Reiškia, lie- tuvių tauta visgi stovi augš- čiau už rusus. Jie turėjo tik vieną Rasputiną, o mes čielus tris.

Chicagojos smalavirų or- ganas jau prarijo savo "lo- yališkų" žodžius. Bet be- rydamas, užspringo ir ėmė prašalint nuo tėvynės vairo.

Klerikalų Bielskis daro masazą, "kornų" operacijas ir laiko prakalbas. Na, ar neaišku, kad jisai yra "dak- taras"?

Tautininkų gabiausias kal- bėtojas, "daktaras" Martus taip-pat pasižymi visokerio- pomis profesijomis: rašo knygas lietuvių kalboje, ra- šo straipsnius anglų kalbo- je, plusta socialistus ir atlie- ka "seifo" pareigas surink- tomsioms aukoms. Kažin katras juodviejū yra dides- nis "daktaras": Bielskis ar Martus?

Del "Naujųjų" trijų metų snaktuvių.

Kad dabar Naujųjų šven- čia savo trijų metų sukaktuves, tai naudojosi proga išreikšti joms savo užuojautą ir linkėji- mus geriausios kloties.

Naujųjų buvo pirmutinis socialistų laikraščiu mano ran- kose. Tris metai sukako kaip užsirašiau pirmutinį socialistų laikraštį, ir tai buvo Naujųjų. Dveji metai, kaip pradėjau šio to rašinėti Naujųjomis, kurios, tartum atjaušdamos mano var- gus, taip pritraukė mane, jog aš, nors ne kaip tesugebu para- syti, bet, kaip darbininkas, stengiausi aprašyti savo var- gus ir paduoti šiai žinūčių iš mie- stelio, kuriame gyvenau. Ir Naujųjomis neatsakė man vietos savo laktuose. Tuomet aš pa- žinau, kad tai tikras darbinin- kų laikraštis. Ir po to veikiai jau užsisakiau ir Kelvį ir Dil- gėlės ir Sakę, o dabar jau metai kaip pramercuoju taipgi Lais- vę, Kovą ir Naująją Gadynę. Ta- pau ščių laikraščių skaitytojas. Supratęs, kad darbininkų di- džiausias ginklas yra spauda, jau metai laiko kaip tapau darbinin- kiškų laikraščių platintojas, jų agentas. Keturi mėnesiai suka- ko, kaip tapau SOCIALISTAS ir L.S.S. 81 kuopos knygius. Da- bar turiu progos dar labiau už- siimti darbininkiškos literatu- ros platinimu.

Tiesa, dar prieš pamatysiant Naujienas aš kartais gaudavau iš šalies pažūrėti į Kelvį ir Nauj. 6

Laisvę, o Kovą, dagi Lietuvoj budamas mačiau. Bet aš vis bi- jojau, kad neišklysciau iš "tie- sos kelio", ir atvažiaavęs Ameri- kon buvau dagi įsirašęs į davat- kas... Skaičiau Kataliką ir ga- zietą Saulę — ir klaidžiojau, kaip užsimerkęs.

Dirbau tuomet ant farmų, ka- da išgirdau, jog įsina darbinin- kiškas dienraštis Naujienos. Užsigėdžiau jį pamatyti. At- vykau Chicago, užsimokėjau penkis dolerius ir patapau nuo- latinu Naujųjų skaitytoju.

Dabar, sukakus trims me-

tams Naujųjų gyvavimo, siun- čiu joms, o taipgi Naujųjų re- daktoriams, Naujųjų bendra- darbams, Naujųjų rėmėjams, platintojams ir skaitytojams savo nuoširdžiausius linkėji- mus.

Tegyvuoja Naujienos! Tegul jos augs, tobulinasi ir stiprėja ir neša juodaugiau šviesos ir su- sipratimo į plačiasias darbo žmonių minias!

Juozapas B. Aglinskas.

Jei karė būtų paskelbta.

Jei atsitiktų, kad Suvienuy- tosios Valstijos paskelbtų karę, tai šios šalies darbininkai turi užsilaikyti šaltai, ramiai ir į o- kiu būdu ne iiti kariuo- menėn, kol neįstos kariuome- nės visipirniausia šie žmonės:

Kiekvienas bankininkas, kurs iš paskolų karės reikalams gauna didelių nuosimėjų.

Kiekvienas kompanijų akci- onierius, kurs gauna divide- ndų iš gamtinio amunicijos ir kitų karės pabukų.

Kiekvienas kapitalistas, kurs daro milžiniškų pelnų išnaudo- jimu darbininkų ir gabenimu svetur jų pagamintų tur- tų.

Kiekvienas politikierius, kurs pritaria karui ir sako, kad rei- kia kariauti.

Kiekvienas laikraščių redak- torius, kurs rašo straipsnius apie reikalingumą karško prisirengimo, ir skelbia ka- rę.

Kiekvienas kunigas ir vysku- pas, kurie skelbia, kad karė esanti Dievo leista-rykštė, lai- mina kariuonėjaučius ir meldžiasi už nugalėjimą prie- šų.

Kiekvienas kolegijų ir univer- sitetų profesorius, kur skai- to lektijas apie reikalingumą karės ir karško prisirengimo, ir

Kiekvienas mokytojas, kur patriotizmo vardu teršia jau- nuolių protus militarizmu ir dzingoizmu.

Jie turi stoti, arba turi but pa- imti, pirmutiniai kariuomenėn ir pasijusti pirmutinę ugnies li- nijon kaipo paprasti kareiviai. Ir kodel gi ne?

Jeigu tie ponai, kurie visą ša- lį laiko savo rankose pasiglem- žę, arba tų ponų lekajai, nori karės, bet neturi tiek patrioti- zmo, kad citi kariauti ir mirti už savo šalį, tai ko turėtų eiti mu- šties ir žuti šiai žmonės, dar- bininkai, kurie neturi nei ban- kų, nei kasyklų, nei fabrikų, nei geležinkelų, nei garlaivių, nei žemės, nei nieko kita, kaip tik savo raumenis ir puslėtus del- nus?

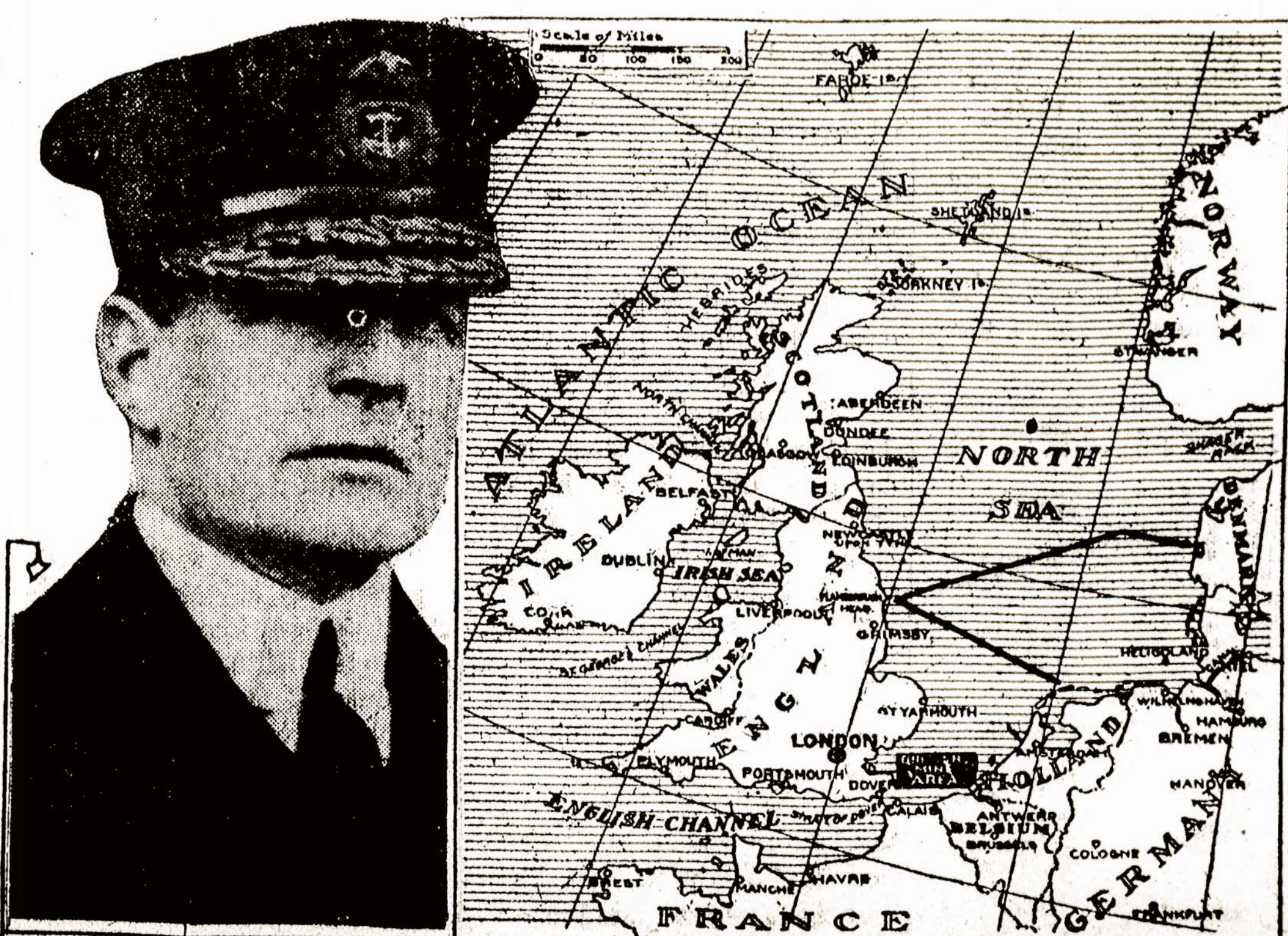
Karė yra pragaras. Tai te- gul tie, kur nori pragaro, pirmu- tiniai tan pragaran ir eina! — Emil Herman, Washingtono valstijos So. Par. Sekretorius.

Redakcijos Atsakymai

V. iš Keplos, So. Manchester, Conn. — Išpausdiname anks- čiau prisijusį.

St. Kuržinskas, Mahanoy Ci- ty, Pa. — Delci vietos stokos kai ką paleidome. Rašinėkite mums dažniau.

SKAITYK IR PLATINK "NAUJIENAS."

Anglijos kariškojo laivyno vyriausias komanduotojas, admirolas Beatty; mapa, parodanti vietą (juoda linija), kurias anglai paskelbė esant karės zonu.

Jaunuomenės Skyrius

Balis Sruoga.

NEPAŽISTAMAI.
(Is Pirmasai Baras).Nuo akių saulėty tavo
spindulių
atsitraukti, pasislėpti
negaliu!Vai nuo tavo paslaptingų
žvilgsnių,
kaip papartis Jono naktį
sudegsiu.Jei nemėgsti draug su vėtra
burtų bot
tai geriau ir erdvę tyrą
užplasiu!Nebijok kalbų viršūnių
mėlynų —
juk neveltui sparnus aro
auginu!O jei nori laisvą dangų
palitė —
nebijok mane, kaip vėtrą,
paunylė!Aš aučingas, aš kaip vėjas —
tu skaisči!
Tu akim pasaulį platų
uždegsi!O, kad žvilgsnį tavo aštrų
dar pavogti!
Tui galėtu pražydeči
ir nuokti!

Pagal B. S. C.

Vincukas.

PASIPRIESINO.

Jūs priešinatės įpročiams,
bet nepasakote, ką teiktumėte
jų vieton. — Kalbėjo jauni-
kai išilgojo irkludamas.— Tai nėra reikalo eiti į nec-
samas vjetas, kad suradus ide-
alų vyrą: aš galėčiau įvardyti
net keturius, kurie skaitė sau
už pareigą, kad praleidus savo
gyvenimą jų globoje ir žinau,
jog visus išsiuntinėjote į svieto
kampus: Rapalas Japonijoje,
Howardas ir Laurinas Franci-
joj ligonius renka, o Klerijonas
Meksikoj. Kodel taip padarėte?— Sofija išmintė pažūrėjo į
sądraugą blaiviomis akimis, bet
ji nesijukė. Nors jojo balse ir
žaidė linksnumas, vienok pat-
sai klausimas buvo per svarbus
del jos, kad juoktis.— Jeigu pasakysiu, kad nei
vienas iš jų neprasė mano
rankos, ar tikėsite tam?
— Žinoma, kad ne! — drąsiai
atkiro.— Taipgi tikiosai, jei pasaky-
siu, jog niekuomet ir niekas
nėra tai man minėjęs, nors tai
nepatinka man apie tai kalbėti.
Taipiau netikėsite. Bet tai yra
tiesa vistik. Vyras randa ma-no gera sądraugą, malonę šali-
niukę: esu jųjų pasitikimai; bet
mūsų draugiškumas niekuomet
neperžengė perskytų linijos
tarp šalto d r a u g i š k u m o ir
gilesnio jausmo. Kad aš netu-
riu žavėjimo, meilės — tai turie
daugiau draugų tarp vyrų, ne-
gu tarp moterų.
Ji užlaigė ramiai.Jeigu, ką sakai, yra tiesa —
jisai patėmėjo lyg susimaisęs.— Aš tik galiu sakyti, jog jūs
kokiu nors būdu subalkite juos
nuo sakymo to, ką jie geidė
jums sakyti. Moteris daro taip,
ir jųjų žvilgsniu tai yra manda-
ga. Vyrų žvilgsniu — ne, grei-
čiaus jis sutiktų gerti nuodus,
negu vaikščioti su mintimi, jog
butų galėjęs ją turėti, jei butų
buvęs drąsesnis.— Ar sutiksite, jog toksai vy-
ras buvo silpnas, jeigu li-
ko sulaikytas nuo jo tikslų per
juoką, žodžius?— Silpnas? Ne. Bet
moteris nepaisantis juokas pa-
rodo nepasimamą ant skaus-
mo, kurį vyras, jei jis myli, tu-
ri kėsti. Pažūrėjęs į ją su
zingėdumu tęsė:— Aš negaliu užgirti jums už
tokį juoką. Pažįstu jus nuo se-
nai. Rodosi, neesate žiauri.— Aš neturėjau progos.
Sofija teisinosi.— Neturėjau progos juoktis,
sakyti "taip" ar "ne." Tas fak-
tas yra įdeges mano sąžinėje ir
aš pasmerkiu svietą už tokį at-
sinešingą linkni — moters, kuri
trokšta įieškoti pati sau laimės.— Tai yra vyrų surėdytas svietas,
su vyrų įgyvendintais papro-
čiais, reikmenimis. Tu, kuri
neranda užuojautos vyro žvilg-
snyje — turi nusilenkti neiš-
vengiamam ir atsiduoti likimui.— Įpročiai užgina jai mažiausį
žingsnį į vyrų pusę, nors ji ga-
lėtų matyti sau laimę kuorti-
miausiai arba ir kuotolimiau-
siam kampe. Kodel link jos
turi būti atsinešama su nužiūrė-
jimu, jeigu ji pasikėsintų per-
žengti tą rubežį?— Na, ką-gi jūs manote daryti?
Jisai užklausk pasukdangas
laivelį siauron pratakui.— Ką-gi sumanytumėt vieton
senai įsigyvenusių papročių?
Esi ant tiek moteriškė, jog sun-
kia tikėčiau, kad intumui ini-
ciatyvą ant savęs tokiose klau-
simuose.— Kodel-gi ne? — ji atkiro
prasmingais žodžiais.— Jei esu praleista ar ir ant
visados turiu išsižadėti minties
apie meilę, draugiškumą, jaus-
mą mažyčio sutvėrimo prie kru-
tinės? — Arba, jei ne praleista;
ar turū man meilėi sutikti, kas yra
teikiama? Kuomet neteikiant
galėčiau rasti geresnį ir butųmano, jei tik galėčiau pergale-
ti pasipriešinimą, įgyvendintą
per įpročius ir mano moterišku-
mą, kad patį paklausus, apsi-
reikšus.— Ar jau esi pradėjusi kaip
žia pasakius — tą pasiūlosavi-
mo darbą?— Jisai bandė kalbėti rimtai,
susilaikydamas nuo juoko, bet
ji tai patėmėjo.— Nėdikėtai jos skruostai pa-
caudomavo.— Kodel jūs juokiaties?
— Paklausė užsigaivusi.— Tai nebūtu pažeminimas to-
kiam mano darbe, nors mir-
šiau iš gėdos, atsiminėmu tai.— Tai yra labai galima, jog
galėtumėt susitikti su nepasise-
kimu, pasipriešinimu. Ar svar-
sėt apie tai? — Ar manote, jog
galėtumėt su t i k t i — atisaky-
mą taip pat, kaip vyrai sutinka
pamašiuose atsitikimuose?— Aš turie teisę būti laimin-
ga — atsakė neįsiaišai. Jei
nedastosių paprastu keliu — ko-
vosiu. Nors tai sunku, bet tu-
riu...— Iki šiol jisai neatsinešė link-
jos rimtai, bet matydamas įtem-
plą būdą pasiryžimą veide, tie-
są figurą ir stipriai sumerlas
rankas — persitikrino apie jos
pasiryžimą. Pažino ją per dau-
gelį metų, buvo tankiu lankyto-
ju ir žinojo jos būdą, papročius.— Bet šis užsipyrimas viršijęs jos
paprastą draugiškumą, padarė
ji nekanti, sumišusi.— Jūs sakėte man, kad buvo
keturi — ji pratarė pertraukda-
ma nesuprantamą tylą.— Jie nebūvo mano meilu-
žiais, o jei ir butų būvę, tai nei
vienas negalėjo būti mano iš-
rinktuojas. Jie buvo geri šokė-
jai, malonūs palydovai, geistini,
kaipo draugai — bet ne daugiau.— Kaip gali sakyti tai, žino-
dama kuomū jie yra ir ką vei-
kia? — Ar silpnasvėsi eina į ka-
rės lauką? — Jisai protesta-
vo.— Ne! Bet juose buvo stoku-
mas, kurio žodžiais beveik nega-
liu išaiškinti. Nei vienas jųjų
neturėjo stipraus būdo; nei vie-
nas nebūvo savininku kokio ver-
tingo tikslo; nebūvo pasiry-
žusiais nešti gyvenimo našą— nepaisydami jos sunkumo —
kad tik pasiekus paskirtąjį tik-
slą, nors tai atrodytų ir negali-
mu. Dabartinis jųjų darbas gal
ir paklė juos žmonių akyse,
bet jei ne ta baisioji karė —
butų palikę niekam nežinomas.— Bet tuomet jie nebūvo vyrai,
kurims būčiau galėjusi atiduoti
savo širdį... siela... ir nieko ne-
svajoti apie savo ateitį, gyven-
mą.— Umai atsigrėždama į jį už-
klausk:— O kaip jūs apsklembtumėte
vyrą?— Pažūrėjęs į ją, jis atsakė:
— Abėnai, taip pat — kaip ir
jūs: Pasiryžęs, atsidavęs, teisin-
gas tikluose, mandagus, atsi-
žvelgęs ant kitų, einas prie tie-
sos, kaip ją supranta ir neatsi-
žvelgęs, kiek jam tas atsieity
tokį vadinu vyrą.— Tai tokio geidžiu: vyro, o ne
jo pavydalo.— Ar jūs suradote tokį? —
Klausimas pasidarė abiem ne-
paprastai interesingu.— Taip...
— Jog jūs pasakėte jam, kad
geidžiate...— Apie minties svarbą tik jo ne-
sulaikomai smarkus širdies pla-
kimas tegalėjo pasakyti. Jos
atsakymo laukė lyg sapnuoda-
mas — užmiršęs, jog vienas ir-
kmas jau pludravo vandenį, o
antras baigė aplėisti valtę.— Dar nepasakiau... Bet pri-
sipatįsiu... turiu pasakyti...
Aš... aš... Aš, ar tu nesupran-
ti!...— Lyg deimantus žibantais akis
ir paraudusį veidą prisidengda-
ma rankomis, pašnabždomis už-
baigė:— Turi but numirsiu iš gėdos,
bet ar-gi nesupranti, jog tai esi-
tu?...

— Vahmede! Vėspatavo slaptin-

ga tyla, paskui jisai nusijukė
su koku tai nesuprantamu sal-
dumu... Ir sykiu josios abi ran-
kos pasijuto pagautomis... Tik
karštos lupos ant josios raudon-
nų, lyg ankstyvos rožės lūpų —
skruostų davė jai galutiną atsa-
kymą, jog jisai suprato...— Aš... Brangiausi — vos
girdimu balsu kalbėjo:— Lai aš būsiu vėtru tavo pa-
sitikėjimo, jog neapvėlsiu ta-
vos...

PRAEITIS.

Atsimenu tą laiką, kada mo-
lina glamonėjo ir spaudė mane
prie savo krutines.— Vaidinasi akys gražus pava-
sario rytas. Paukščių čiulbėji-
mas, tarytum, vėlioja į girią,
kur medžių lapai slama, lyg
kalbėdami apie ką tai paslapting-
gą. Žolė spindi, lyg deimant-
tas, rasa. Jauku. Malonu.— Štai vėl vakaras. Jau minas
renkasi į burį. Ir umai dainos
garsai pripildo orą. Gria lyg
pritaria dainai, o upelis links-
mai sau čiurlena. Linksma ir
gera.— Bet prabėgo tos dienos, pra-
bėgo... Jos taip jau pranyko,
kaip dainos garsas ore...— Nesuprantamas, neišaiškina-
mas likimas nubloškė mane į to-
limą, svetimą šalį.— Liudna. Skaudu...
— Kartais manai, kad kas praėjo,
tas dingio ir nėra reikalo su tuo
skaitytis. Vienok tikrenybėje
netaip yra. Tankiai, kuomet vi-
sai to nesitiki, atminimų ban-
gos užlieja tave. Ir akys sto-
jasi pračios paveiklai. Neat-
sikratysi nuo jų — jie skverbia-
si priešais norą...— Galvon lenda mintis — ar be-
žalioja girios, ar bečiulba jose
paukščiai, o jei ir čiulba, tai ar
yra kam jų čiulbėjimu gėrėtis?— Kur motina, kuri daug, daug
nakčių nemiegojo, kad užaugi-
nus mus? — Ką ji dabar mano?— Apima nerimastis, ilgėsis ir
ludėjimas. Skauda širdį, o
pračitis vis lenda ir lenda akys-
na...

Sodičio Vaikas.

AGITACIJA.

— Agitacija yra vienas svarbiau-
sų dalykų bile kokio nors or-
ganizacijos arba veikimo šakoj.— Agitacija yra varoma visose
sriovėse, organizacijose ir drau-
gijose.— Nors abėnai imant jaunu-
omenę visur aktyviai dalyvauja,
bet ji turėtų atkreipti ypatingą
atydą į savo reikalus.— Kaip malone, mūsų jaunu-
omenė yra pasidalinusi į įvairių
pakraipų srovės. Kiekvienas
srovė veikia del savo naudos.— Pastaruoju laiku labai daug
pradėjo veikti atžagareiviškoji
jaunuomenė.— Amerikoni turi atžagareiviš-
kas organizacijas Knights of
Columbus ir Y. M. C. A.— Šitos organizacijos, prisiden-
gusios krikščionybę, gauda jau-
nuomenę, kur tik turi progos.— Užtai ačiū jų veikimui, orga-
nizacijos turi tukstantus na-
rių. Taipgi turi daug pinigų ir
apsčiai nejudinamos nuosavy-
bės.— Neatsilikta nei mūsų lietuviš-
kieji vyčiai. Ir tie veikia kiek
tik jų tamšios spēkos pavėlina.— Dabar mes pasižiūrėkime, ką
veikia mūsų progresyviškoji
jaunuomenė?— Man prisieina pasakyti tiesiog
į akis, kad mūsų progresyviško-
ji jaunuomenė pasirodo labai
silpnutė sulyginus su kitų tautų
progresyviškąja jaunuomene.— Teisybė, jis veikia, bet jo vei-
kiamos spēkos yra taip suskal-
dytos, kad net savo kasdieninius
reikalus nebespėja sutvarkyti.— Kad taip yra — aš turiu fak-
tų iš šių dienų apsirėikimo.— Turbut, jau nėra tokio lietuvi-
ško kampelio, kur jaunuomenė
nežinotų, kad yra sutvertas Lie-
tuvų Socialistų Jaunuomenės
Laga. Chicagoje tos organizaci-
jos 1-ama kuopa kyla, kaip antmielių ir jos veikimas yra labai
žymus tarp Chicago's draugijų.— Kalbamoji kuopa — o nėra ma-
žiausias abejonės, kad tas vis-
kas bus įvykdyta.— Kuopoje yra trys dideli sky-
riai: dramos skyrius, stignuė
orchestra, kuri susideda iš 20
narių. Ačiū pasisventimui drg.
J. Gubavičiaus lavinimos susi-
rinkimai atsiduma kas nedėldie-
nį, kur mokinama politiška eko-
nomija ir lietuvių kalbos gram-
tika.— Apart minėtųjų skyrių dar bo-
rima įvesti naują, o nėra ma-
žiausias abejonės, kad tas vis-
kas bus įvykdyta.— L.S.L. 2-roji kuopa gyvuoja
Cicero, Ill. Kuopa irgi turi ap-
sčiai narių ir pradėjo sparčiai
veikti.— Dabar gal kas paklaus ką ki-
tos kuopos veikia? Nors no-
smagu, bet turime prisipažinti,
kad mes jų daugiau neturime.— Kodel taip yra? — Ar jau kituo-
se miestuose progresyvos ja-
nuomenės nėra? — Į tą klausimą
tegal atsako tą miestų jaunu-
omenė. Visa nuodėmė puola ant
jų.— Mes, chieagiečiai savo užduo-
tis atliekame, nes mes turime
"Naujienas", kurios noriai tar-
nuoja jaunuomenę ir supranta
jos reikalus.— Bet juk apart "Naujienų" dar
mes turime ir daugiau darbinin-
kiškų laikraščių: "Kovą", "Ke-
leivį" ir "Laisvę". Man ypač
butų indomu žinoti, ką jie nu-
veikė del Lietuvių Socialistų
Jaunuomenės Lygos? Kiek
kuopų randasi jų miestuose?— Ir kokis skaičius narių prikla-
so prie jų?— Nejaugi tuose miestuose kaip
tai: Bostone, New Yorke ir Phi-
ladelphijoje nesiranda progres-
syvos jaunuomenės.— Jaunime, aš vėl klabinu į jusų
duris. Pažinkite savo reikalus
ir išsklasykite mano balso. Ne-
jaugi mano šauksmas liks šau-
ksmu giroje šaukiančių? Drau-
gai ir draugės, progresistai ir vi-
sa pažangioji jaunuomenė! Ei-
kite visi į jaunimo tarpą su agi-
tacija ir organizuokit jį į Lietu-
vių Socialistų Jaunuomenės Ly-
gą.— Tegul progresyvi jaunuome-
nė nesidangsto svetimais uždan-
galais — mes privalome turėti
savo organizaciją. Todėl drau-
gai ir draugės, prie darbo. Te-
gul trumpoj atėityj Lietuvių
Socialistų Jaunuomenės Lyga
apsiaucina tinklu Amerikos lie-
tūvių kolonijas.— Tik reikia daugiau agitacijos,
o žodis stosis kunu.

St. Narkis.

DEL PASLAPTINGOS

MEILĖS.

— Pirmu eisiu prie dalyko,
turiu pratariti kelis žodžius
mūsų "Jaun. Skyriaus" jaunu-
liu-bendradarbių.— Nekartą teko patėmyti: kad
del išreikštų "Jaun. Skyrinje"
prieskygų nėnčių tunc pačiame
dalyke kyla ginčai, varžyvasi:
vienas kilmis išmėtinėja už jo
prieskygų nuomonę ir besigin-
dami prieina net prie ypatingų
užsipludinėjimų. Mes jaunu-
liai turime į tai giliau pažvelgti.— Jei vienas ar kitas parašė išrei-
kė savo mintis mūsų nuomonei
prieskygas, mes turim į tai žiūrė-
ti šaltai, nesikarščiuoti ir nera-
šyti tuojaus perkarštą ir nel-
ypatišką kritiką. Bukime ra-
mūs, ir dalyką žiūrėkime šaltai.— Turim atsiminti, kad nėra pa-
saulių dviejų žmonių, kurie vie-
nodai protautų, butų vienickio
gubumo, vienokio apsiėjimo ir
vienap suprastų. Mes tai žino-
dami, turim duoti pilną laisvę
vieniti kitiems išreikšti savo min-
tis ir neužsigauti tuomi.— Dabar prie dalyko.
— "Nauj." nr. 28, "Jaunuome-
nės Skyrių", drg. S. Pašulnie-
tis savo straipsnyje "Paslaptinga
Meilė" pajudino beveik nau-
ją ir gana svarbią meilės klau-
simo. Drg. S. P. pataria mylin-

Kalbėkime Išmintingai!

Jūs norite pirkti teisingus cigare-
tus, ar ne?Mes tatau žinome—Jūs esat toks-
pat kaip ir kiekvienas.Helmars kainuoja 10 centų—
Grynas turkiškas tabakas—Sudė-
tas į daiktą teisingai.Jūs galite mokėti daugiau už ci-
garetus—bet ar Jūs gausite daugiau
vertės?Ar Jūs gausite tiek pat vertės?
"Drauge—jei jūs panorėsite syki,
jūs norėsite daug sykių".Svečiausias cigaretas tabakas—Turkiškas
Geriausias cigaretas tabakas—Turkiškas

Quality Superb

100% Gryno turkiško tabako sudėta į daiktą teisingai.

Dirbėjat augščiau rošies turkiškų ir egiptiškų cigarečių
Pasaulyje.

Nuosavybės Išsivystimas

Nuo Nuosavybės iki Civilizacijos.

TURINYS:

1. Bendralaikinės nuosavybės formos.
2. Primityviškas komunizmas.
3. Seimyna arba giminingasai kolektyviz-
mas.
4. Feudališka nuosavybė.
5. Buržuaziška nuosavybė.

— Ši knyga patartina butinai perskaityti
kiekvienam darbo žmogui, nes ji duoda pa-
matinį supratimą apie nuosavybės išsivy-
stymą. Kaina 50c.

"NAUJIENOS"

1840 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

50,000 Knygų

M. G. Valasko Laidos

APYSAKOS

Dvasiški Vadovai ir Parmazonai arba

Baisumas Dievo Rustybės

Gailio Gailėjus

Is Gyvenimo Bemokslis

Stai Negyvelės Meilė

DRAMOS

Gadynės Žaizdos

Sveikimas Dievas

Dainos Vasaros Gražybų

Pasakos, Pritikimai, Veselijos ir

Giesmės

SVEIKATA

Mokslas, Sveikata ir Kultura

Teisingos Paslapty

VISOKIOS KNYGOS

Krikščionybė ir Socializmas

Bukite Tobuli

Kultūriški Piesiniai

Vadas Prie Moterystės

Vadovus arba maldas žodynai

Lietuviškos ir angliškos kalbų

Moralinės Kabinas arba Burtų

Knyga

Reikalaukite visuose knygynuose

ir sankrovose. Perkupėdams

didelis nuosimtis. Katalogai

siunčiami dykai.

M. G. VALASKAS

349 Kensington Ave.

Chicago, Ill.

pradeda atšalti ir jaunųjų sei-

myniskame gyvenime gimsta

nesutikimai, vaidai, barniai, ne-

užsitikėjimas ir parsiskyrimai.

Taigi, mano nuomone, slėpti

meilę tulį laiką yra reikalinga.

Prisipažinimas, — aš tave ir aš

tave "myliu", tai tas "myliu"

pagindys dar didesnį "myliu" ir

tokioj "karštoj" meilėj paken-

dus sunku apie charakterį je

manyti, nes meilė tuosyt visą

porgali. Tada, kad išvengt

susipratimų žybiniam gyvenime, mano nuomone, nereikia prisipažinti prie meilės peranksti, neištyrus vieno-kito charakterio.

Gal kas pasakys: kad tie jaunuoliai tik apie meilę ir apie meilę — daugiau nieko. Taip, aš nematau tvirtinti, kad nėra svarbesnio klausimo, yra svarbesnių klausimų mums jaunuoliams, bet mažai kas mūsų gali juos gildinti. Be to, šis klausimas t. y. meilės klausimas, irgi yra svarbus. Iš kur kyla šeimyniškame gyvenime nesutikimai, net tragedijos ir parsiskyrimai? Juk daugiausia dėl klaidingos meilės. J. J. Webber.

IS JAUNIMO GYVENIMO

Chicago Heights, Ill.

Mūsų miesto jaunimas labai mėgsta "linksmi" laiką praleisti. Smuklininkai tam irgi labai "užjaučia". Kas subatos vakarą jie rengia suklestėjusius linksmynimus. Iš pradžių tuos "balius" lankė tik naktiniai padaužos, bet laikui bėgant užsikrėtė ir kiti jaunuoliai. Maža to, pradėjo eiti ir pasilinksminti ir merginos. Iškart ne drąsiai, o paskui drožia sau, kaip į bažnyčią.

Ar šiaip ar taip, bet jaunimui reikėtų visgi padariau užsilaikyti. Tokios gužinės prie nieko gero neveda. Laikas, rodos, rimčiau pažvelgti į gyvenimą. Laisvamani.

ENGLEWOOD.

Lietuvių Jaunomenės Apšvietos Klubas tapo sutvertas sausio 29 d., 1913. Gyveno jis vos vienus metus. Paskui kilo tarp klubiečių nesupratimai ir klubas pakirko.

Tėčiau, dabartiniai laikai vietos jaunimas vėl užsimanė atgaivinti klubą. Tuo tikslu vasario 1 d. buvo suauktas susirinkimas. Prisirašė 30 su viršum narių. Klubas svarbiausias tikslas laimėtas.

Vietos jaunimas privaldė patremti klubiečius, ir ranka rankon veikti su jais. Narys.

"JAUN. SK." SKAITYTOJŲ IR BENDRADARBIŲ DOMAI.

Nuo ateinančios savaitės "Jaunomenės Skrydis" eis utarninkais ir pėnyčiomis, o ne sėdėjomis ir pėnyčiomis, kaip kad ėjo iki šiol.

CICERO, ILL.

L. S. J. Lygos 2-ra kuopa rengia draugišką vakarėlį, kuris įvyks subotą, vasario 17 d., 7:30 val. vakaro, Tamuliuno ir Gudgalio svetainėje (15 St. ir 49th ave.).

Kviečiame jaunimą atsilankyti kuoskaitlingiausia.

[Zanga 15c porai.

Kviečia L. S. J. L. 2 Kuopa.

PRANEŠIMAS.

Lietuvių Socialistų Jaunomenės Lygos 1-mos kuopos la-

vinimos susirinkimas įvyks nedėlio, vasario 18 d., Mark White Square parko name, Halsted ir 30 St.

Kuopa išrinko specialę komisiją, kuri dės visas pastangas, kad tik patenkinus jaunuomenę.

Todel nepraleiskite progos, nes įžanga visiems dykai. Pradžia 10 val. ryto.

St. Narkis, raštininkas.

DAINA APIE TRIS JAUNUOLIUS.

Seka nuo 2ro puslapio.

sukėlė tokią audrą, kokios nie tu stovi. Saulė, kuri stovėjo, kaip įsmeigta, greit pradėjo leisti. Klonyj pradėjo pusti dregnas ir gaivinančias vėjas.

Garbė didžiajam Allahui! sušuko jaunuoliai, laukdami baissios mirties.

Ir umai Selimas pajuto, kad kraujas jo šalta, ir širdis virsta į ledą, o pats jis vis auga ir kyla į dangų vis augščiau ir augščiau, ir vietoj rankų atsirado rukas, o vietoj kojų debesis; šaltį ir ledą jis jautė širdy. Surinkęs paskutines spėkas jis sušunka:

Garbė didžiajam Allahui! Ir pavirto į juodą debesį. O šaltį vėjai pagauta debesį, drasko jį į mažas sniego debes ir išnešioja jas po kalnus, kur pirma niekuomet nebūdavo nei sniego, nei pūgos. O Sachanas ir Alibekas, girdėdami savo draugo paskutinį šauksmą, be baimės linksmiai kartoja:

Garbė didžiajam Allahui! Toj pačioj valandoj pajuto Sachanas, kad su juo darosi tas pats, kas pasidarė su Selimu.

Nežiurint to, jis šaukia: "Garbė didžiajam Allahui!" — šaukia paskutinį kartą ir pavirsta į sniego debesį, kurį išnešioja vėjas mažomis snieguolėmis po kalnus.

Matydamas savo draugų žuvimą, Alibekas irgi garbina vardą didžiojo Allaho. Galop, sušalo, pavirto į debesį ir Alibekas. Jis sušuko, krisdamas sniegu žemyn:

Garbė didžiajam Allahui! Ir viskas nutilo.

Tik sniego audra šiautė kalnuose, dengdama jų viršūnes anžinu sniegu ir ledu. Čypė ir kaukė puga visą naktį; jos baimumas buvo negirdėtas, neregėtas, ir baimės apimti žmonės manė, kad tai prisiartinio svieto pabaiga.

Sekamą rytą, kuomet pasirodė saulutė, — nebe baimė, ir kairė, bet maloni, — ji sušildė gantą: kalno viršūnėse sniegas pradėjo tirpti ir virsti į upes ir upelius, kurie atgaivino pakrikusį klonį.

Ir dabar, kas užima ant kalno viršūnės, kur tarp ledų ir sniegų kaukia vėjas, — girdi monotonišką dainą:

"Ar atmeni tu, žmogau, Selimą, Sachaną ir Alibeką?.. O jeigu atmeni, tai kodėl tu užmiršti visą, kas gera ir teisinga, ir nevyli žmonių taip, kaip mylėjo tie jaunuoliai?"

Ir guli kalno viršūnėse sniegi jau tukstančiai metų, siysdami žmonėms vandenį, kad jie nemirtų. Žmonės laimingi, bet apie tris jaunuolius atsimena tik tie, kuriems kalno vėjai dainuo-

ja savo monotonišką dainą apie nepaprastą žygi.

IV.

Chalimas nutilo...

Tylėjau ir aš. Tik laužas traskėjo, ir vėjas užė viršų galvos, karls nuo karto pagaudamas kibirkštį ir gindamas ją nuo lapu rytuose švito...

Horizontas lyg degė degė. Ant galo, pasirodė auksiniai spinduliai.

— Saulė, saulė! — priešais savo norą susukau aš ir išbėgau iš duobės. Buvo matomas tik mažytis saulės kraštelis. Bet nepraejo ir penkių minučių, kaip pasirodė visa saulė, užliudama auksine šviesa ir dangų ir žemę.

Kalnai, kurie pirma rodėsi pilki, dabar spindėjo nepaprastai šviesiai.

Arkliai graužė žolę, Chalimas baigė kepti aviėną, o aš stovėjau ir gėrėjau nepaprastai gražias paukščių, pilnas gyvenimo, gražumo ir amžinasties.

Mano siela prisipildė kuo tai maloniui ir linksmui. Vėjo užime aš, tarytum, girdėjau dainą apie tai, kaip žuona geresnėji žmonės, kad padarius kitus laimingais.

Vertė K. A.

Turgaus Žinios

Valgomieji produktai.

CHICAGO, 15, 1917.
Zeminau paduodamos produktams kainos dera tik uždama (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant šeimyninės moka brangiau:

Extra Creamery	42
Extra First	41 1/2
First	35 1/2—38 1/2
Seconds	32—33
Ladles	28—29
Oleomargarinas	22—24
Stalut	16—18
Kepimui	16—18
Kiaulienai	46—47
Extras	42
Firsts	40—40 1/2
Paprasieji firsts	39—40 1/2
Maišyti	37—38
Purvinieji	36—37
Checks	36—37

Twins	24
Daistes	24
Young American	24
Longhorns	24
Sveicariškas	33—36
Limburger	24
Brick	22—23

Paukščiai, gyvi	14—23
Kalakutai (svarui)	16—20 1/2
Vištos	20—21
Viščiukai	20—22
Antys	16—18
Zajys	15—19

Paukščiai, išdarinti	28—32
Kalakutai (svarui)	20—21
Vištos	18—22
Antys	15—19
Zajys	15—19

Veršienai	15—15 1/2
50—60 svarų, svarui	16—17
60—80 svarų	16—17
80—100 svarų	17 1/2
140—145 sv., kaul.	14—16
Jautiena No. 1 No. 2	No. 3
Ribbs (svarui)	18 1/2 18 1/2 11
Loins	28 22 13
Round	11 13 11
Chucks	13 12 10 1/2
Plates	11 1/2 10 1/2 9 1/2

Kiauliena, už 100 sv.	12.90—14.50
20—40 svarų	12.90—14.50
40—60 svarų	12.50—13.50
60—100 svarų	11.00—12.00
Bulvės, bušelis	2.50—2.70
Saldžiosios, statinė	4.50—5.50

Daržovės	
Burokai, didelė bakla	\$3.50—5.00
Kalafiorai, dėžė	1.25—1.50
Agurkai, dėžės, 2 tuz.	75—2.50
Salierai, dėžė	2.00—2.50
Morkos, didelė bakla	5.00—7.00
Kopustai, did. garb.	2.50—3.00
Salotos, did. dėžė	2.50—4.00
Čibulai, 100	8.00—9.00
Stringbeans, gurbas	2.00—5.00
Tomėtės, pintinė	2.50—4.00
Griesciai, did. stat.	5.50—6.00

Vaisiai, žali	2.50—6.00
Obuoliai, statinė	2.50—3.75
Apelsinai, dėžės	1.50—3.25
Citrinai, dėžė	2.75—3.25
Ananasai, gurbas	3.00—3.25
Zemuogės, kvorta	20—30

Cukrus, už 100 sv.	
Paustytas, H and E	8.45
Standard cane, smulkus	7.25
Burokų, smulkus	7.05

MILTAI	
Vasarių kviečių	9.60
Special brand	8.20
Patents	8.20
Straights	8.30
First Clears	7.20—7.50
Prastosios rūšies	5.50—5.80

Žiemkėnių kviečių	
Patents	8.20
Standard	8.00
First Clears	7.20—7.50
Second clears	6.00—6.50

Ruginiai	
Baltieji	7.40
Tamsieji	6.95

Gyvulių turgus.	
CHICAGO, Vas. 15. Gyvulių atgabenai šiaip: galvijų ca. 7,000; avių — 18,000; veršių 1,500; kiaulių — 35,000. Paduodamos kainos:	
Galvijai:	
Jaučiai, parinktieji	10.00—12.25
Kiek menkesni	9.00—10.25
Mituliai	10.50—11.90
Stockers and Feeders	7.00—8.25
Veršiai, parinktiniai	7.00—8.75
Karvės, vidutinės	6.00—8.50
Bulvės	6.75—9.25
Aviniai, geri	10.00—11.75
Erėi	13.00—14.75

JAVAI	
Kornal	1.00—1.01
Kviečiai	1.48—1.72
Rugiai	1.47
Miežiai	1.00—1.28
Avizos	54 1/2—56 1/2

Kiaulės	
Smulkiosios (240—400 sv.)	12.10—12.50
Did. 200—250	12.00—12.45
Lengvesnės	11.75—12.35
Paršai, geri	10.00—11.00

Avys	
Mitulės	11.90—13.85
Senės, geros	9.00—11.00

BE A MASTER OF GOOD ENGLISH
If you don't know English Grammar, your English is poor. We have prepared a very practical ENGLISH GRAMMAR CORRESPONDENCE COURSE, with all necessary Lithuanian explanations, which will give you an excellent command of the English language.

YOUR SPARE TIME — that's all we ask. If you follow our instructions you will soon be able to speak and write English correctly and fluently which will be a source of pride for yourself and envy to your friends. Write for particulars before you forget.

AMERICAN SCHOOL OF LANGUAGES
1741 W. 47th St., (Dept. N)
Chicago, Ill.

MOKYKIS SIUT MOTERIŲKUS RUBUS

Išmokname piešimo, kirpimo formų siuti naminius daiktus arba aprėdus. Diplomas kiekvienam, kurs išsimokins. Valandos dieną arba vakarus del jusų parankumo. Už \$10 išmokname jus siut visokius drabužius.

DRESS MAKING COLLEGES,
2336 W. Madison g. Western av.
1850 Wells gatvė.
SARA PATEK, MOKYTOJA.

Vyru Ligos

J EIGU Jūs kenčiate nuo tulų privatiskų ligų, Jūs turite pasiduoti į rankas specialisto, vieno, kuris turėjo metus patyrimo ir pasekmingą gydymą adriose ir chroniškos ligose, įvairiose jų formose. Nė vienas nėra geriau įsirengęs suteikti jums pasekmes, kurių Jūs norite už tokią mažą kainą kaip galima trumpu laiku. Mano moksliškos metodos vadovauja, kitos — paseka.

Ar Jus Turite

PRARASTAS GYVIMAS. — Mano gydymas šimie atstikline daug sugrąžino į gerą sveikatą, ir atitaiso dala ir sustiprina šunarius.

INKSTU ir PUSLIS klitūs greitai pasveinama. Daug žmonių kenčia nuo šios ligos dėl neteisingo gydymo tulų privatiskų ligų.

RECTAL LIGA. Raudonoji gysla, fistula, ir tt. gydoma be skausmo arba pjūviu. Jeigu Jūs kenčiate nuo lokios nore Rectal klitūs, atleiskite ir leiskite man padaryti Jums laisvą ir greitą išgydymą.

STRICTURA. Mano nauja metoda gydomi strictura adriose kanale ir todelimo urinos, nereikalinga didelio tyrinėjimo bei pjūviu, viena gydymas kartais suteikia jums sveikatą.

HYDROCELE, ORCHITIS, SILEPNUMAS, NUTEKEJIMO URINOS, ZAIZDOS ir tt. viskas gydoma pasekmingai vėliausiomis moderniškomis metodomis už žemiausią kainą.

Mano gydymas greitai, kuomet kiti nepageria; Jeigu Jūs nebuvo gydytas, kodėl ne atsiduokite į rankas specialisto, kuris turi gerai įrengtą ofisą ir patyrimą, suteikti Jums pasekmes, kurių Jūs norite. Nežiurint kaip ilgai ir nuo ko Jūs kenčiate, aš noriu pakeisti jus į mano ofisą ir pakeičiu man padaryti Jums laisvą ir greitą išgydymą. Mano X-Ray egzaminacija dažnai atidengia stovi, kurie kiti nepastebėjo, mano laboratorija ir vaistų špyrus yra pritaikyti iki mažiausio mažmožio ir mano ofisas užlaiko gy ilgiau be įėjimo pasiekimų, už nieko nerokoja už pasitarimą ir visą egzaminaciją, atleiskite ir pasiprasite mano savo negales.

219 South Dearborn Street Prof. Doctor Boyd Prieš Pačtos Office
CHICAGO
Ofiso valandos: Kasdien 9 iki 4 ir 6 iki 8. Nedėdien. nuo 10 iki 1 tiktai

J=U=O=K=A=I

Parapijos mokykloj.

Kunigas: — Kur tada gyveno Adomas ir Ijeva, kai Dievas juodų išvarė iš rojus?
Martytė: — Jie gyveno... jie gyveno pas savo gimines.

Vienodi iki galo.

— Tu matai antai tuos tris frantus? Visi trys vienai apsisitais: tas pats ploščius, tos pat skrybėlės, tos pačios kelnės...
— Ir tas patsai siuvėjas, kuriam visi trys kalti.

Labai Indomus Straipsnis Apie Priežiūrą Clearing House.

Ką reikiia visuomenei kuomet bankas yra po Clearing House priežiūra

Visi nariai, kurie priguli prie Chicago Clearing House, turi išduoti egzaminą sykį į metus. Nė vienas dalykas nėra apdėdžiamas Kiekvienas centas yra surokotas, notos, mortgages, bonds'ai ir kiti svarbūs dokumentai. Visi dalykai yra labai prižiūrimi, taip kad bankos, kurios yra po priežiūra Clearing House, yra atsakančios.

Jeį kuris nors bankas nustotų mokėti savo duokles, tada negali buti nariu Clearing House.

Clearing House egzaminai pradedo šiam mieste apie dešimt metų algalos, per kurį laiką nei vienas bankas, kuris priklausė prie Clearing House, nėra susihankrutjes.

Šie egzaminai pasirodė taip pasekmingi, kad tas yra praktikuojamas visur.

American State Bank yra narys ir naudojasi visom privilegijom, kurias teikia Clearing House ir išduoda penkis raportus kasmet.

Jis taip pat yra po priežiūra Banking Department Illinois valstijos.

Padarykite MUSŲ BANKŲ SAVO BANKU, ir jusų pinigai bus padėti saugioje vietoje.

Paprašykite mūsų pirmų Anksinių Mortgage. Taip-pat vieno iš mūsų \$100 ir \$500 Auksinių Mortgage Bonds'ų.

Prezidentas, AMERICAN STATE BANK, Kamp. Blue Island Ave., Loomis ir 18-tos gatvė.

SKAITYK IR PLATINK "NAUJIENAS."

TEMYKITE "NAUJIENU" TRIJŲ METŲ GYVAVIMO SUKAKTUVES

"Naujienu" Bendrovė rengia Grandioziška Vakara su turtingu Programu paskutinį nedėdienį prieš užgavėnes.

Ned., Vasario-Febr. 18, 1917

Pilsen Auditorium Svet,
1657-61 Blue Island Ave, arti 18-tos Gat. Chicago
Svetainė atsidarys 3 val. po pietų. Inžanga 35c.

BROLIU
SERPALIU
orkestra
griešgeriausias
dalis iš operu

Šis Vakaras daug kuo skirsis nuo kitų vakarų, nes Naujienu žino, ko pagėdauja publika.

Programe dalyvaus pasižymėjusieji solistai, chorai ir orkestra. Laikę programo ant scenos bus piešiama gamtos paveiksas.

Kalbės "Naujienu" Redaktorius, Drg. P. GRIGAITIS ir du kandidatu ant aldermanų.

Kiekvienas yra maloniai kviečiamas atsilankyti, nes sekamo šiam panašaus vakaro negreit sulauksite. Tikimės nei kiek nesuvilti publikos. Programas prasidės lygiai pažymėtu laiku.

Pasarga. Privažiuoti galima 18-tos gatvės ir Blue Island kairais. Kviečia RENGIMO KOMITETAS

(Tikietai parsiduoda "Naujienu" Ofise)

Kaip Žmogus Mansto

Knygelė parašyta JAMES ALLEN, versta ST. BIEŽIO, spauda J. Ilgaudo.

TURINYS:

Mintis ir charakteris.
Minties pasekmė ant aplinkybių.
Minties intermė ant sveikatos ir kuno.
Mintis ir tikslas.
Mintis—faktorius nuveikime.
Svajonės ir idealai.
Rimtumas.

Kaina 15c.

"NAUJIENOS"

1840 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

CHICAGOS ŽINIOS

Milžiniškas Protesto Mitingas.

Nedėlioje, vasario 18 d., 2:30 val. po pietų, Coliseum salėje, Indiana ave., ties 14-ta gatve, įvyks didžiausias Chicagoje mass-mitingas išreikšimui ne- užuojautos ir protesto prieš be- siartinantį karės pavojų Suvie- nytose Valstijose.

Kiekvienas žmogus, kurs ne- nori prisidėti prie šios baisios karės, prie šitų beprotybių sker- dynių, kurios siaučia Europoje, kiekvienas žmogus, kurs nenori, kad karės liepsna apimtų ir Ameriką, privalo atėiti į šitą mitingą. Coliseum salėje ga- lės sutikti didžiausia minia, a- pie 15,000 žmonių. Visos tau- tos ten yra kviečiamos. Lietu- viai, bent visi progresieji li- tuviai, privalo buti ten į šitą mi- tingą ateiti.

Mitinge kalbės įžymiausi Chi- cago ir Amerikos žmonės. Svarbiausieji kalbėtojai bus: Thos. Van Lear, Minneapolisio miesto majoras (socialistas); Oscar Calloway, kongresmanas iš Texas; Herbert S. Bigelow iš Cincinnati; John S. Kennedy, Chicago aldermanas socialis- tas (jis tarp kito dūos prie- ramą atsakymą juodašimčiai Chicago Tribune, kuri už pa- sakytą jo asrį antinimiliaristi- nę kalbą Hodgecarriers salę, va- sario 9 dieną, kaltina jį ir draugą Rodriguez kaip „šalies išdavik- ū“); Grace Abbot ir Jenkin Lloyd Jones.

Mitingo rengime dalyvauja sekančios žmonės: Jane Addams, Ella J. Adel, Thomas W. Allin- son, Florence Halbrook, Eleanor Karsten, Lola M. Lloyd, Agnes Nestor, Susan Quakenbush, H. M. Vilmarth, Rev. M. T. Boy- ton, S. P. Breckenridge, Alice Hamilton, Mary McDowell, Her- bert Freedman, Robert Howe, Martin L. Johnson, Anna Mary Kennedy, Mary R. Smith, ir E. C. Wentworth.

Kvieskite visus savo draugus ateiti į šitą mitingą. Kuo dau- giau žmonių protestuos, tuo įs- pučingesnis bus protestas. Mi- tingas prasidės dieną 2:30 val.

MILITARIZMAS MOKYKLOSE.
Kaip jau žinoma, mokyklų kazarmizmas prasidėjo. Ir rei- kia pripažinti, kad tai daroma atsargiai, sistematiškai. Išpra- džių žmonės pradėjo nerimauti, bet „dzingoistai“ suprato jų psy- chologiją ir nuramino. Girdi, meldžiamieji, nekelkite skanda- lų dėl niekų. Juk mes visai ne-

sikėsiname ant jų vaikų lai- vės. Kareiviskas muštras bus neprivertinas. Nenori, kad ta- vo vaikas mokytųsi jė — ir ge- rai: mes jo per prievartą never- simė tai daryti. Todėl nurim- kite.

Žmonės, apskritai, nebando giliau pažvelgti į dalykų stovį. Kalbama gražiai, intikinančiai — tai turi būti ir gerai. Pavir- šutiniai žiurint, istikrųjų ir at- rodo, kad militarizmo šalinin- kai šiam atvejį yra teisingi. Kaip gi — nenori, — nesimo- kyk, bet duok progos mokytis tiems, kurie nori!

Bet indomu būtų žinoti, kie- no pinigais bus užlaikomi man- kštinimo mokytojai, perkami šautuvai ir kiti dalykai? Nėra abejonės, kad tuos pinigus su- dės miesto gyventojai pavidale mokesčių. Šiame atvejį nie- kas neklaus ar tu nori mokėti išlaidas, kurios eina kazarmui- mui mokyklų, ar ne. Mokėk — ir viskas čia. Kažin ar tai nėra prievarta palaikyti tokių institu- cijų, kurios negeidi?

Galop, akyva būtų žinoti, ar visų žmonių palaikomose mo- kyklose gali būti įvestas muš- tras? Ar nėra tokių įstatymų, kurie kartą ant visados išaiškin- tų mokyklų tikslą? Regis, kad yra. Sakoma, kad mokyklų tikslas yra šviesti žmones; kažin, ar muštras apšviečia žmogų? Turbut neklisime sakdami, kad militarizmas suteikia tiek- jau šviesos, kiek nieko akis nak- ties tamsoj. O jeigu militariz- mas nieko bendra neturi su ap- švieta, tai jis neprivalo turėti vietos viešose mokyklose.

Jeigu mokyklų taryba taip si- stematiškai varys savo darbą, tai ji besivadovauda savo prin- cipu — nori gerai, nenori — irgi įves į mokyklas dievai žino ką, o chigiečiai viską turės priimti už „gerą“ pinigą.

Reikia neužmiršti ir to, kad militariskas mankštinimas in- čia į mokyklas, disharmonija. Tie vaikai, kurie užsiims muš- tru, išdidžiai žiūrės į savo drau- gus, nepriklausančius prie jų kastos. Vadina, iš pat ma- žens bus auklėjamas pavydas, neapykanta.

Kiek laiko atgal Eckhart, mo- kinių mankštinimo komiteto narys, užreikšė, jog mankštin- mas yra įvedamas tuo tikslu, kad išauklėjus kaip fiziškai, taip ir dvasiškai sveikus pilie- čius. Tačiau, porai dienų pri- bėgus, The Tribune nei kiek ne- dvejodama pasakė, kad vaikai privalo būti mankštinami tuo

tikslu, kad atėitį iš jų išeitų ge- ri kariai, kurie galėtų „įkirsti“ japonams į kailį.

Užreikšimas, nėra kalbos, ci- niškas, bet atviras. Bent tiek gerai, kad tas intekningiausias dzingoistų laikraštis nebesidan- gsto figos lapeliu, bet pasako viską atvirai.

Ir taip, mokyklų kazarmini- mas yra vedamas tuo tikslu, kad iš vaikų išauklėjus karei- vius, kurie muštų japonus ar ka- nors kitą ir būtų patįs mušami. Puikūs dalykas, ar ne?

MOTERŲ DRABUŽIŲ SIUVĖ- JŲ STREIKAS JAU PRASIDĖJO.

Vakar prasidėjo rubsiuvių streikas. Spėjama, kad darbą metė apie 7,000 darbininkų. Streikininkai priklauso prie In- ternational Ladies' Garment Workers' unijos.

Ilgai buvo vedamos tarybos su kompanijomis, bet kada išsi- aiškino, jog kompanijos nema- no išpildyti reikalavimų, darbi- ninkai ramiai apleidė darbą.

Benj. Schleisinger, unijos prezidentas, užreikšė, jog strei- kuoja 75 nuoš. visų darbininkų. Tuo tarpu prie unijos priklauso tik 60 nuoš. Tačiau, kiti prisi- dėjo prie streikininkų, simpati- zuodami jų kovai.

Iki šiol didžiama merginų už- dirbdavo vidutiniškai po \$7.50 savaitę. Dirbti reikėdavo nuo 52 iki 54 valandų savaitę.

Reikalavimai yra sekami: pa- kelti nuo 10 iki 15 nuoš. algos; dirbti savaitę tik 48 valandas; viršvalais turi skaitytis laikas ir pusė.

Prasidėjus gandui apie strei- ką, policija apspito visas dirbtu- ves. Iš kai kurių dirbtuvių ji tiesiog neišleido darbininkų. Be to, liko suarštuota 15 streiki- ninkų.

Laukiama, kad šandie išeis ant streiko ir likusiųjų dirbtu- vių darbininkai.

"SĄRYŠIO" KONCERTAS.

Vasario 11 įvyko "50 draugi- jų sąryšio" koncertas ir balius Pulaskio svetainėje. Viskas bu- tų buvę gerai, tik tą vakarą sve- tainė buvo taip šalta, kaip ledau- nė. Iš dainininkų, jeigu ką iš- skyrus, tai tik vieną p-lę M. Ra- kauskaitę. Savo malonių ir skambių balsu ji tikrai žavėjo publiką. Kaip būtų malonu, kad tasai lauktingas čiūbėtų veikiau priekyn žengiančiųjų, revoliucinių minčių eilėse, o ne atbulon pusėn traukiančių gel- tonųjų elementų rateliuose.

M. S.

PRAKALBOS ANT TOWN OF LAKE.

CHICAGO. — Jau ketu- rių dienos prabėgo, o apie įvykusias praėjusio nedėlio prakalbas ant Town of La- ke, Columbia svetainėje, nie- kas neparasė nė žodelio. Tuo- gi tarpu tas prakalbas gal buvo svarbiau paminėti, ne- gu daugelį kitų. Mat tiks- las, kuriuo jos rengta, bent šioje valandoje yra svar- biausias: rengta jos protes- tui prieš karę, prieš maisto pabrangimą ir prieš kazar- minimą Chicago mokyklų.

Acu puikiam išgarsini- mui, Moterų Progresyviško- jo susivienijimo Chicago kuopa, rengusi prakalbas, sutraukė labai daug publi- kos — daugiau, kaip by ko- kia kita draugija rengusi kuomet nors pirmiau. Ren- gėjų darbas nepažuvo vel- tui.

Kalbėjo šie žmonės. J. Gu- bavičia, poni Jurgelionienė ir Naujienų redaktorių P. Grigaitis.

Gubavičius kalbėjo apie maisto pabrangimą. Poni

Iowa State Savings Bank

Kapitalas \$100,000
Neišdalintas Pelnas .. \$20,000

Po Valstijos Priežiūra

Narė Sioux City Clearing House (Bankinio Susinešimo Įstaiga)

S. E. Cor. Fourth and Jackson
SIOUX CITY, IA.

Jurgelionienė išpradžios ap- sistojo ant maisto brangu- mo, nurodė, kaip nesvietiš- kai viskas pabrango, paly- gindama dabartines reika- lingiausiųjų maisto produk- tų kainas ir buvusias seniau. Po to kalbėtoja perejo prie svarbiausios savo kalbos da- lies — prie to, koks pavojus grėsia šiai šaliai nuo įvedi- mo viešose Suv. Valstijų, o podraug ir Chicago mokyk- lose kariško lavinimo.

Bet svarbiausią ir visais atžvilgiais indomiausią pra- kalbą pasakė P. Grigaitis. Jis nurodė, koks pavojus grėsia šios šalies darbo žmo- nės nuo įsivėlimo Suv. Val- stijų Europos karėn; jis nu- rodė, kas geidžia, kas trokš- ta tos karės ir kam ji bus pelninga, o kam pragaistin- ga. Kalbėtojas nurodė taip- gi, kad smarkus Amerikos darbo žmonių pasiprieši- mas galys priversti valdžią susilaikyti nuo įvėlimo ša- lies į Europos skerdynes. Tik reikia, kad kuodaugiau- sia žmonių ir kuosmarkiau pakeltų savo balsą prieš karę, pasakytų, kad jie ne- nori jos.

Klaustytojas.

David Palletier, 5 metų, 52 N. Long ave., užnuštas automobi- liu.

Richard Hunter, 5908 S. Ash- land ave., 4351 Halsted, nusišo- vė. Priežastis nežinoma.

Louis N. Larned netiesotai išgavęs Wilkes-Barrę \$100,000. Jis liko areštuotas Chicagoj.

Poni Wyatt, 1435 Greenleaf ave., sakosi pametusi \$1,500 ver- tės drangakmenį.

Vaistai pabrango ant 100 nuo- šimčių.

John Burns, 440 S. Clark, už- muštas gatvekarui.

Louis Mimer, 206 N. Western ave., nubausta \$25. Jinai ver- čiusi savo podukras esti maiti.

Paul Porovicia, 8900 Green Bay ave., nugirdęs bildesį šovė linkui jo. Sužeidė savo gaspa- dinę; areštuotas.

Thos. Viensky, 2618 Luther st., užmiršo prie St. Louis ave. ir 30th st. vilką, sveriantį 100 svarų.

Henry Russell, 50 metų, pate- ko kalėjimui jau septintu kar- tu.

Flora Gordon, aktorė, rado savo vyrą College viešbutį su dviem moterim. Kilo mušty- nės; pašaukta policija. Bet ga- ly gale juodu susitaikė.

MILDA TEATRAS

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI

Vodevilius Permaina:
Penedėly, Kettergo ir Subatų
Paprastomis dienomis pirmas 10c, Balkonas 5c
Subatos vakarais ir nedėliomis o- mas 10c, Balkonas 10c
HALSTED 12-13-14 GATVĖ

SIOUX CITY, IA.

Wm. F. DICKINSON

415 6th Street
Lietuviams geriausias ir pa- rankiausias GRAFORIUS.

ŠIMTAI žmonių skubėjo čia gauti savo dalį nuo pelno šių Hart Schaffner & Marx ir kitur gerai pa- siutų drabužių už nupigintas kainas.

Nežiurint kelių dienų smarkaus išpardavim*, čia dar daug pasilike geros vertės. Puikus siutai ir overkotai vėliausios rudeninės ir žieminės stailės pažymėta žemiau reguliariės kainos.

Pasirupink pasimatyt su manim šiandie.

\$18 Siutai ir Overkotai nupiginti iki	\$14.45	\$21.50 Siutai ir Overkotai nupiginti iki	\$14.45
\$20 Siutai ir Overkotai nupiginti iki	\$14.45	\$22.50 Siutai ir Overkotai nupiginti iki	\$14.45
\$16.50 Siutai ir overkotai ir \$15 Siutai ir Overkotai	\$11.45	\$16.50 Overkotai \$15.00 Overkotai \$12.50 Overkotai Specialiai po	\$9.45

Roseland'o Geriausias ir Didžiausias Aprėdų ir Čeverykų Namas

BACH BROS.

115-ta gatvė ir Michigan Avenue.

Namas Hart Schaffner and Marx Puikių Aprėdų.
Florsheim Čeverykai Stetson Skrybėlės

Sorol

Sorol yra stipriausias ir geriausias vaistas, kuris padeda išgydyti visus rūgštinio pobūdžio ligas, tokius kaip: skrandžio, žarnų, šlapimo pūslės, kepenų, širdies, kraujagyslių, nervų, odos, ir kitų ligų. Sorol padeda išgydyti ir kitas ligas, tokius kaip: reumatizmas, artritas, migrena, ir kitas. Sorol yra labai saugus ir neturi jokių šalutinių poveikių. Jis yra labai pigus ir lengvai prieinamas.

PAIN-EXPELLERIO

Pain-Expellerio yra stipriausias ir geriausias vaistas, kuris padeda išgydyti visus skausmus, tokius kaip: skrandžio, žarnų, šlapimo pūslės, kepenų, širdies, kraujagyslių, nervų, odos, ir kitų ligų. Pain-Expellerio padeda išgydyti ir kitas ligas, tokius kaip: reumatizmas, artritas, migrena, ir kitas. Pain-Expellerio yra labai saugus ir neturi jokių šalutinių poveikių. Jis yra labai pigus ir lengvai prieinamas.

F. A. D. RICHTER & CO.
11-40 Washington Street, New York

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji, neamti, daryti ant užs- kymo siutai ir overkotai, vertės nuo \$20 iki \$50, dabar parsiduoda po \$15 ir 25 dolerius.

Nauji, daryti gatavi nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki 18 doleriu.

Pilnas pasirinkimas kailių pamuš- to overkotų.

Visai mažai vertoti siutai ir over- kots, vertės nuo \$25 iki \$85, dabu- 85 ir sugėdinti. Kelnes nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaikiams siutai nuo \$3.00 iki \$7.50.

Atdara kasdien, nedėliomis ir va- karais.

S. GORDON
1415 S. Halsted St. Chicago, Ill.

JEVESKIO Prekybos ir Kalbų Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**

Cia gali išmokti Anglų kalbos nuo pradinių ligi aukštųjų, taip pat Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Arithmetikos, Alge- bras, Geometrijos, Fiziologijos, Politikos, Ekonomikos, Knygyvedystės, Dailiosios, La- skų rašymo, Prekybos taisyklę ir tt. Cia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AISKIA- MA LIETUVISKAI.

3106 So. Halsted St., Chicago

WALTER F. SOMMERS ADVOKATAS

RECTOR BUILDING
10 W. Monroe St., Chicago, Ill.
Room 1207
Phone Central 4107 ir 4108

TURĖKITE PINIGŲ

Jūs galite juos turėti. Kiekvienas gali juos turėti. \$5 iki \$200.00. Moters ar merginos, ar vedė ar pavienios, senos ar jaunos. Mes skoliname dol. Stockyardų šapos ir dirbtuvės darbininkų, ge- lėžinkelio klerkams ir tt.

Paskola ant algos padaroma į 5 minutes.

Paskola ant rakandų — į 2 va- landas.

Mes taipgi suteikiame paskolą ant pianų, sankrovos įrengimų, arklių, vežimų, apdrados pa- lių ir bile kitų užtikrinimų. Mes nepaisome ką jūs turite arba ką jūs uždedate, mes norim darodyt jums kad mūsų mokesčiai mažiau- sia mieste. Tas yra delko jūs turite veikti su mumis. Mes kvie- čiame jus pasiteirauti mūsų už- manymu, patirti, kad mes patvir- tinime mūsų pranešimus.

LOCAL LOAN COMPANY

4647 So. Halsted Street,
Kampas 47-los gtv., 2-ras augštas
Telephone Drover 2116.

5000 Šukų Parduota

Delko mes tik per vieną sa- vaičę pardavėme 5,000 šukų? Delto, kad nieko paprastesnio, geresnio ir naudingesnio del išnaikinimo pleiskany ir sus- tabdymo planų slinkimo ne- gali būti. Jeigu tavo galvoje randasi pleiskany, tai nelauk kol galva nuplūks, bet tuojau pradėk sukuoti su Magnetis- kom šukom. Kaina 25c ir 50c. Siųskite tik pinigais, nes stamų mes neturime jau kur dėti.

MAGNETIC COMB CO.,
422 Island ave., Rockford, Ill.

VYRAI: AR JUS TU- RIT BY VIENA IS TŲ?

Ar jūs esate nusidėję, ner- viškas ir suiręs? Ar jums sto- kuoja vyriškos spėkos? Len- gvai sujūdinamas, nuliudęs, nesmagus? Ar jūs turite pra- stą atmintį, prastą regėjimą, dvokiantį kvapą, širdies plak- mą, katarrą, prakaitavimą ran- kų ir kojų, skausmus nugaro- je, skausmus viduriuose, gal- vos skaudėjimus, apsvaigimą, tamsum rinkiai apie akis, reu- matizmas, raudonoji gysla, su- skylinimas, dusulys, spuogai, ru- di plėmai, žaidos, užuodijimas kraujo, susilpnėjimas nu- tekėjimo vandens ir pragaiš- tingumas; jeigu jūs jaučiatės ne tas žmogus, kokių jūs turė- tumėtė būti, jūs reikalaujate gydymo.

Jeigu jūs pirmiausia esate atsargus nuo bile ligos arsi- silpnumo, jūs neturite gaisinti laiko bandydami, bet eikite pas geriausią Doktorą arba spe- cialistą pirmiausia ir cėdykite laiką ir pinigų.

As nebadau gydyt visas li- gas, bet sukoncentruoju savo gabumus ant savo specializu- mo ir stengiuosi išgydyti visas ligas, kurias aš apsiėmiau iš- gydyti. Mano mokslas ir pa- tyrimas padengia laiką daug- lio metų, gydyme vyriškų li- gų, kurios suteikia man daug pirmybės.

Mano sąžiniškas patarimas del jus yra tas, kad juo įysite tikrą medikališką patarimą ir gydymą be jokio gaisinimo la- ko, jeigu jūs perligai atidėlo- site, jūs busite vienas iš dau- gelio nelaimingųjų, kurie ilgai apgalvestavo, kad jie nesimė- su geriausiu doktoru pirmiau. Išgydyti Ligoniai geriausias darodymas. Kuomet dėkingas ligonis sakys jums, kad as jį išgydžiau, jūs žinosite, kad as išgydžiau. Ligonis ir nusimė- vyrai, imkite naują vilį, atei- kite ir pasisakykite savo ligas. Pasitarimas dykal. Valandos: 9 ryto iki 8 vak. Ned. 9 iki 12 d.

DR. SCHNEIDER
1553 W. 47 gtv. kam. Ashland Ave., antras augštas, Chicago.

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS

Veda viešiusis reikalus, kaip kriminališkaus- taip ir civiliškaus teismuose. Daro visokius dokumentus ir papirus.

Namų Ofisas: Miesto Ofisas:
3223 S. Halsted St. 127 N. Dearborn St.
Ant trečiojo lubų 1111-13 Unity Bldg.
Tel. Drover 1310 Tel. Central 4411

Didele vertė ant rakandų!

GALIMA RASTI ČIA UŽ ŽEMIAUSIAS KAINAS IR ANT LENGVAUSIŲ ISMOKĖJIMO SANLYGŲ.

Tikro ažuoto ištiesiamas stalių Tvirtai padaryta ir gerai nu- drėbta. Viršus 42 colių sker- sai ir ištiesiama iki 6 pėdų. Labai pažymėtina vertė, tik po

\$8.85

LIETUVISKOS TAUTISKOS VIMUL, COLUMBIA ARTISTŲ

Cia yra jūsų mylimiausias dain dainuojama jūsų priegiuotoje ka- boje. Pagelbsti jus atsiminti j- sų tėvynę.

Columbia Grafonolas apkaunuo- tos nuo

\$15 iki \$200

Lengvi išmokėjimai.

KENNEDY FURNITURE CO.

Atdara Utarninko, Kettergo ir Subatos vakarais.

3948-50 WEST 12th ST., 6137 SO. HALSTED ST., 426 S. WABASH AVE., 1968-70 MILWAUKEE AVE.

KODĖL NEŽINOTI SEKANČIŲ IŠAIŠKINIMŲ?

Išliuosavimo judėjimas, Betvarkė, Komunizmas, Tikėjimas, Paternalizmas, Vergystė, Girtuokliavimas, Individualizmas, Visiška Lygybė, Privatiška Nuosavybė, Atlyginimas už riziką, Materialistai — vėjo gaudytojai, Praktiš- kas darbas, Žmogaus prigimtis ir daug kitų klausimų.

Tie visi išaiškinimai randasi knygoje:

KAS YRA TAIP, O KAS NE TAIP?

Knygos kaina tik 50c. Reikalaukite:

"NAUJIENOS"

1840 S. Halsted St. Chicago, Illinois

OFISO VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis iki 12 diena.
1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19-tos gat., viršuj Bankos. Tel. Canal 3243